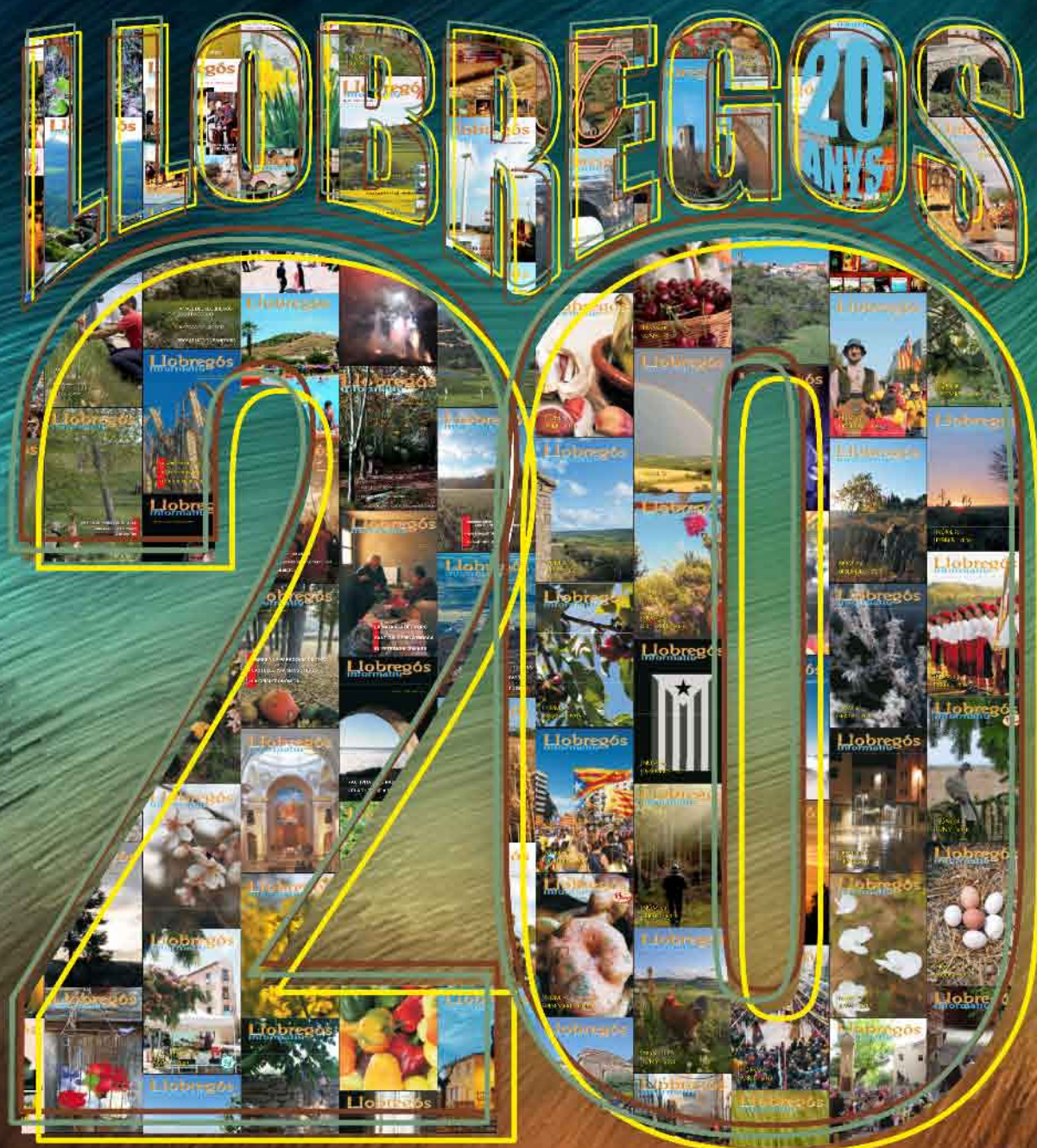

Llobregós

informatiu **20 anys**
2003-2023

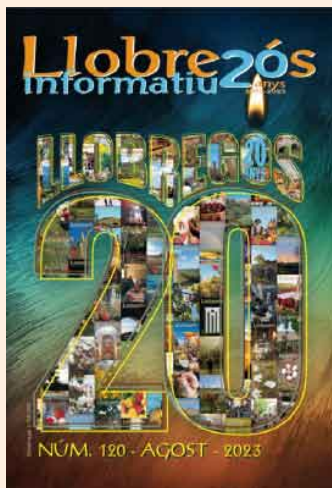

Dipòsit legal: L. 798-2003

NÚM. 120 - AGOST - 2023

A la coberta

Tenir 20 anys

Tenir 20 anys pot semblar poca cosa. Quan parlem de la durada d'una vida, aquests primers 20 anys semblen només el principi d'una existència llarga que encara s'ha d'omplir d'experiències i moments vitals que ens marcaran per sempre. Tenir 20 anys és tenir la potència a les mans, no tenir por, tenir il·lusió, preguntar-se pel rumb que agafarà la nostra vida, conèixer persones i llocs, desfer-se de coses per agafar-ne de noves, plantejar-se el futur, començar a forjar la pròpia personalitat, valorar els amics, voler volar del niu segur dels pares, cremar les nits, enamorar-se, desencantar-se, aprendre que el món tot i no ser aquell lloc idíl·lic de la infantesa és un lloc preciós i engrescador, estudiar i a

vegades suspendre, equivocar-se, provar i decidir, agafar el cotxe i anar lluny, tenir la butxaca buida però el cor ple de sensacions...

Ara, si parlem d'una publicació com la que teniu a les mans, fer 20 anys com és el cas, ja és senyal de maduresa i consolidació. Són 20 anys de notícies petites de la nostra vall, escrites per voluntaris/es que intentem reflectir en cada revista tot el que passa en els nostres pobles, normalment notícies del dia a dia, alegres i amb un llenguatge senzill i planer que arriba a tothom que ens vulgui llegir. I, si em permeteu, pel que fa a mi, poder donar ales a les meves inquietuds literàries i creatives. Les entrevistes, les seccions fixes, les reflexions i les opinions, també del nostre entorn més immediat són fruit del dia a dia i des de la revista número 1 podem veure l'evolució de la nostra petita societat. Sense cap pretensió, ni cap altra voluntat que no sigui posar sobre el paper el que passa cada dia, els i les que formem part del consell de redacció del Llobregós Informatiu, desitgem ser-hi 20 anys més, amb humilitat, rigor i amb aquesta il·lusió, que encara ara, 20 anys després, obro la revista quan arriba a la bústia de casa.

Moltes felicitats!

Text: Silvia Peribáñez Cerveró
Disseny portada: David Espunya

A l'interior... destaquem:

Editorial, pàg. 3
Noticiari, pàg. 7
De la Vall, pàg. 15
Entrevista, pàg. 30
Opinions, pàg. 34
Cinema, pàg. 35
L'informàtic de la Vall, pàg. 36
El secret de les paraules, pàg. 38
La Vall de Forest, pàg. 39
La Talaia, pàg. 40

No em feu cas, pàg. 41
Pel broc gros, pàg. 42
Psicologia familiar, pàg. 44
Pedagogia, pàg. 45
Monòleg, pàg. 46
Passatemp, pàg. 48
Llibre recomanat, pàg. 50
La nostra cuina, pàg. 51
Esports, pàg. 52

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:
Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Maria Garganté, Jordi Llauradó,
Ari Martín, Maria Morros, Toni Padullés, Silvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila.

Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps, Adrià Castellà,
Ramon Castellà, Montse Miquel, Antoni Montroig,
Vanesa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat, Sergi Torrescasana, Jordi Vilagut, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Núria Bagà, Laia Cererols, Canòlich Fàbrega,
Consol Closa, Robert Sala, Lluís Salvador,
Dolors Simon.

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L 798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

Membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

Editorial

Compromesos amb el territori: 20 anys caminant plegats

Aquest estiu, als "Matins" de Catalunya Ràdio, un cop per setmana la filòsofa Marina Garcés ens regala unes píndoles de reflexió a propòsit del Compromís, ara que som a l'època i a la societat del "no et prometo res". Aquestes èpoques inestablement "líquides", on qualsevol índex de solidesa se'ns escapa com l'aigua al palmell de la mà. És per això que en aquest món d'incerteses, que un projecte faci vint anys és, sens dubte, una exitosa efemèride, per molt que el tango de Gardel ens canti en llengua espanyola que "Veinte años no es nada".

El cas és que si aquest modest mitjà de comunicació ha fet vint anys, ha estat pel compromís de fer-lo, esperonat pot ser pel compromís de "ser".

(Continua a la pàgina següent...)

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Diputació de Lleida

INSTITUT
ESTUDIS
ILERDENCOS

Editorial

(... continua de la pàgina anterior)

Ser un territori heterogeni administrativament parlant –la Vall del Llobregós com a territori natural abastaria, en canvi, quatre comarques administratives–, compensat per una voluntat de cohesió territorial i cultural. És en aquest sentit que podem considerar que la nostra revista ha fet consciència de territori en una zona històricament de frontera, definida naturalment per la vall que forma un curs fluvial més aviat migrat i secaner com és el nostre Llobregós. I ja sabem, històricament, que la vida en els territoris de frontera no sempre és fàcil i que la identitat dels seus habitants es mou en un marge que pot esdevenir fluctuant, per la qual cosa, que el territori “sostingui” un mitjà que uneix, més que no separa, és tota una victòria.

Pensem, a més, que vint anys vol dir cent-vint revistes, traduïdes en cent-vint mirades a l'actualitat dels nostres pobles mitjançant el noticiari breu que les encapçala. Vint anys que són vint Nadals i Festes Majors. Vint anys de moments crucials per l'esdevenidor polític del país; vint anys d'explicar el patrimoni que tenim, de recalcar els valors naturals del territori... I és que la història de la revista es podria llegir també a través de les seccions “fixes”: des dels passatemps de l'Antònia, els llibres recomanats pel Dani, les cuineres i cuiners que ens han fet salivar amb els seus plats número rere número, o les “fotos per recordar” –imatges “antigues” (unes més que unes altres) de cada població–, on generalment, mitjançant la identificació de les persones que hi surten, s'activa de manera indeleble aquell instrument sensible que són les cordes tímbriques de la nostàlgia.

Vint anys de fer xarxa amb una sèrie de persones que conformem o hem conformat el Consell de Redacció i que procedim dels diferents indrets de la Vall –algunes d'elles avui ja no són físicament entre nosaltres, com el Ramon Palou d'Ardèvol, l'Albert Brau de Torà o el Ramon Fitó de Calonge.

Però més enllà del Consell de Redacció, la tasca dels col·laboradors també esdevé imprescindible. Un cop més, professionals de múltiples àmbits i de diferents procedències que dediquen, generosament, una part del seu temps a posar el seu talent al servei del Llobregós, sigui elaborant articles d'opinió, consells de salut o psicologia, fent crònica política (un record per la també malaguanyada Montse Oliva) o monòlegs d'humor.

En aquests vint anys també hem viscut la pandèmia de Covid-19, que potser seria, significativament, el fet que ha marcat de manera més determinant les nostres vides durant un període de temps perllongat. Moltes activitats s'hagueren de suspendre, moltes sociabilitats s'interromperen, però la revista sortia puntualment (la intervenció del compromís col·lectiu, altra vegada) i ens agradaria

Compromesos amb el territori: 20 anys caminant plegats

creure que aquest “persistir” contribuïa, almenys, a proveir d’un xic de normalitat i de connexió amb l’entorn. Perquè el “món” en un sentit extens el podíem veure per la tele o per internet, però la revista ens explicava allò que passava a deu quilòmetres de casa nostra. I això és important perquè aquest entorn immediat també constitueix “el món” per a nosaltres.

Recordo, en aquest sentit, el llibre *Historia Universal de Paniceiros*, de Xuan Bello, escrit en asturleonès i que evoca l’“univers” d’un petit llogarret, aparentment insignificant dins aquest nostre gran “atles” global. Pensem –i ja ens ho recorda “El Petit Príncep”– que allò que és essencial, universal i immutable, s’amaga moltes vegades en allò que és més petit.

Vint anys també evoquen la idea de camí o de viatge. Anem a desglossar-ne un poc el concepte, perquè del camí com a metàfora n’han parlat els clàssics, pagans i cristians: des de Plotí al Pseudo-Dionís, de Sant Bonaventura a Sant Tomàs... . Les idees de camí i de viatge com a genuïnament antropològiques, elements indissociables i propis i exclusius dels humans.

Diuen els filòsofs que el model “canònic” de viatge implica que aquest sigui fet en grup (Odisseu, que surt d’Ítaca amb Telèmac, o Jasó, que viatja amb els argonautes...), però això no implica que el viatger no pugui ser un sol individu –és més, tots els “viatges interiors” ho són, d’individuals. En la mateixa Antiquitat grega trobem grans exemples de viatgers solitaris, que tenien la funció “d’observar” per després “relatar-ho” –eren viatgers que “teoritzaven”, per la qual cosa se’ls deia sovint *theoroi*, que viatjaven “per veure”, però també per explicar-ho després. En tenim exemples en les figures de Soló, Tales, Heròdot o Plató. En aquest sentit, el viatge suposa un punt de partida, però també un retorn, quan el viatge ha de ser llavors “explicat”. No ens ressona (el viatge en grup, la voluntat d’explicar-lo...)?

Caminar i avançar són una filosofia, una decisió que hem pres en un determinat moment. Caminem per existir i existim perquè caminem. A “Llobregós informatiu” tenim 20 anys, però “encara tenim força, no tenim l’ànima morta i ens sentim bullir la sang”.

I per molts anys més ens pugueu acompanyar, fent camí, en aquest viatge!

Maria Garganté Llanes

*** **

Visites

Cada diumenge

11,00 i 12,30

Info: 973 473 028

Enriqueta S.C.P.

perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

CAN PEIX

BAR-RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfollit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

Isaac Soterias

INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteriaslampista@hotmail.es
Lampisteria Isaac Soterias

EXCAVACIONS DUOCASTELLA

OFICINA CASTELLTALLAT
93 743 30 52 - 973 47 31 63
Cal Marquet de Castelltallat
08263 Sant Mateu de Bages

OFICINA CABRIANES
93 876 06 25
C/ Caseta d'En camp
08650 Sallent

www.excavacionsduocastella.com

664 61 00 53

@excavacionsduocastella

EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS, ESCULLERES I MURS DE PEDRA, TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGENCIES

Edició de “La cuina del Llobregós”

Redacció.- Amb motiu dels 20 anys de la nostra revista, aviat sortirà l'edició del llibre “La cuina del Llobregós”, un recull de les receptes que han anat apareixent en cada número de la publicació. Són 250 pàgines farcides de les petjades gastronòmiques que moltes persones (la majoria dones) dels nostres pobles han deixat en cada publicació. Un llibre amb grans fotografies a tot color, prologat per l'escriptor Vidal Vidal i que, a més de la recepta, presenta la petita ressenya biogràfica de l'autora o autor del plat corresponent.

Es podrà trobar a les llibreries i esperem que faci les delícies de tothom.

Un hotel d'insectes a l'escola Sant Roc

Escola Sant Roc.- El dia 16 de juny vam inaugurar un hotel d'insectes de 5 estrelles! A la inauguració van assistir els familiars dels alumnes que van escoltar l'explicació del projecte. Cada infant va explicar-ne una part. A finals de gener uns alumnes van trobar un ocell mort pel carrer de la població i a partir d'aquí, amb l'interès de saber-ne l'espècie, vam anar treballant els animals, Darwin, els ecosistemes... fins arribar a l'objectiu de construir un hotel d'insectes.

Després de l'exposició, els assistents a la trobada van anar al pati de l'escola per construir entre tots/es l'hotel d'insectes. L'escola agraeix el pare Rafael Manrique per fer-nos la fabulosa estructura. Esperem que l'hotel tingui èxit i hi hagi molta afluència!

Torà i Biosca ratifiquen la incorporació al Solsonès

Ajuntament.- El municipi de Torà ja forma part de la comarca del Solsonès, així ho va ratificar el ple de l'Ajuntament el passat 17 de juny, amb 9 vots a favor.

Tots els regidors i regidores de la corporació municipal van votar a favor de deixar la comarca de la Segarra i incorporar-se a la del Solsonès. La votació va tenir lloc en un ple extraordinari, amb un únic punt a l'ordre del dia, en el primer ple que se celebrava després de la constitució del nou Ajuntament per a la legislatura 2023- 2027.

Per la seva part, L'Ajuntament de Biosca també va ratificar per unanimitat el canvi de comarca el mateix dia 17 de juny.

Fi de curs a Torà

Ramon Torné. - El passat 22 de juny va celebrar-se la festa de fi de curs del col·legi Sant Gil i de la llar d'infants "El Jardí", de Torà.

L'acte va tenir lloc al pavelló poliesportiu, i amb les grades plenes de gent, els nens i nenes acompanyats pels professors, van oferir tot un ventall d'actuacions de diversos números musicals que van fer les delícies del públic assistent.

Els alumnes de sisè que es despedien del col·legi per anar el curs vinent a l'institut van rebre emocionats uns records de les seves professores i van intercanviar paraules d'agraïment pels cursos que han compartit.

Instal·lació d'instrumentació hidromètrica a Vicfred

Josep Verdés. - El passat 29 de juny la CHE (Confederació Hidrogràfica de l'Ebre) va instal·lar un sensor pluviòmetre radar a Vicfred (d'entre d'altres poblacions) amb la finalitat de millorar la gestió d'avisos de tota la conca del riu Sió. Aquesta conca, per la seva pròpia naturalesa (en particular pel seu reduït temps de concentració), presenta moltes dificultats a l'hora de proporcionar avisos amb un temps de reacció suficient per a poder prendre les mesures corresponents, el que fa particularment interessant ampliar el coneixement d'aquesta conca amb la instal·lació d'uns equips adequats.

Activitat de pilates a Ivorra

Dolors Simon. - A finals del mes de maig vam acabar l'activitat de pilates. Ha estat un curs divertit i, des dels més joves als més grans, hem activat el nostre cos al nostre ritme. Dirigits per la monitora Judith, amb la seva paciència i la seva bona predisposició, vam arribar a finals de maig amb l'objectiu de realitzar tot tipus d'exercicis sense sensació de dificultat, contentes i esperant un nou curs. El final de curs el vam celebrar amb una bona tassa de xocolata i coca.

Torà torna a Núria

Redacció. - Com ja és tradicional, el dia 29 de juny, festa de Sant Pere, un nombrós grup de més de 30 persones es van desplaçar a la Vall de Núria, per celebrar-hi l'agermanament que es va establir fa uns anys entre els dos municipis, Torà i Querolbs. La festa de Sant Pere recorda l'arribada dels pastors amb els seus ramats per gaudir de les pastures d'estiu, després dels mesos d'hivern a la plana, entre elles a la Vall del Llobregós, on van establir la devoció a Sant Gil, motiu pel qual es va fer l'agermanament. Durant la festa es van beneir i repartir les farinetes de Sant Gil.

Catifes de Corpus a Sanaüja

Toni Padullés Rius. - Bona part del poble col·labora d'una manera o altra en la confecció de les catifes de Corpus, des de la recollida de flors i fulles, el triatge, en la neteja de la plaça Major i també en propostes estètiques. Aquest any els dissenys han tingut un aire mironià, amb colors que van destacar sota la grisor d'un cel de pluja benvinguda.

El Toni Mosella, com en altres ocasions, va fer les plantilles directament al terra, amb un guix al capdavant d'una canya. Només els artistes ho poden fer així, a mà alçada. I l'altre artista plàstic local, en Josep Maria Pubill, es va centrar en el rètol "Sanaüja 2023" inserit en un llit de sorra amb les constel·lacions mironianes assenyalant els punts cardinals gairebé com una rosa dels vents.

Final de curs a l'escola Sant Roc

Escola Sant Roc. - Cada final de curs escolar és una emoció que compartim alumnat i professorat. L'últim dia vam fer diverses activitats d'acomiadament. Tots/es en rotllana dins l'escola amb papers i retoladors vam expressar els nostres sentiments envers cadascú de nosaltres: adjectius i frases boniques per guardar i per finalitzar el projecte d'emocions.

Acompanyats/es del professor de religió i la mestra de música ens vam dirigir cap al poliesportiu on la Marga Riera ens tenia preparada una espectacular gimcana. Vam fer l'hora dels adéus i amb abraçades i bons desitjos vam acabar el curs 22-23 i esperant retrobar-nos el setembre. Molt bon estiu a tothom!

AUTOESCOLA

ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

 OLIVIA CIVIL

OSTEOPATIA
IOGA · RETIRS
 a Prades de la Noya

Més info:
 OLIVIA CIVIL
 664 735 137
<https://osteo-ioga.com>
 @osteo_ioga

RESOL SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Mª Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

Taller de memòria a Ivorra

Consol Closa. - El dia 13 de juliol, els participants al curs de memòria van acabar aquest taller, on han passat unes bones estones pensant i rumiant a partir de coses bàsiques del dia a dia: cançons, jocs d'estratègia, etc. a fi d'exercitar-ne els records.

Ha impartit el curs l'Anna Carné que amb les seves estratègies la nostra memòria ha donat tombs pel passat i pel present d'una manera divertida i amena.

Massoteres recupera la Festa de la Gent Gran

Dani Vidal. - Després del parèntesi obligat els darrers anys a causa de la pandèmia, enguany Massoteres ha celebrat una nova edició de la Festa de la Gent Gran, una jornada lúdica que va

tenir lloc el passat mes de maig.

Es tracta d'una trobada oberta a tots els veïns del municipi i les seves famílies durant la qual es ret homenatge a totes les persones de més de 80 anys. L'alcalde, Miquel Àngel Marina, i els regidors del Consistori els van lliurar un detall per commemorar l'efemèride.

Enguany les persones homenatjades han estat: Ton Batlle, Ramon Codina, Ramona Estaragués, Dolors Gabernet, Maria Llobet, Teresina Puig, Maria Riba, Ramon Trilla, Elvira Trullols, Celestino Villorbina, Miquel Villorbina i Tomàs Vives. La festa va aplegar prop d'un centenar de persones, que van gaudir d'un dinar de germanor i ball al local social del poble. (Foto: Lluís Salvador).

Tarda de cuina a Ivorra

Dolors Simon. - Aquesta primavera un grup de 15 persones vàrem participar en un taller de cuina, organitzat per l'Associació de Dones amb la filosofia que tots cuinem, poc o molt, i amb l'única pretensió de passar una tarda cuinant i intercanviant idees, maneres de fer, suggeriments i, com no podia ser d'una altra manera, tastant i degustant plats.

Aquest any la cuinera va ser la Fina de cal Molins, que repeteix l'experiència i és bona coneixedora de la cuina i els seus secrets. Ens va preparar uns plats molt innovadors i pràctics: uns entrants per picar, bacallà a la mussolina i per acabar un pastís en forma de rosa i molt encertat perquè l'endemà era Sant Jordi.

Per cloure, ens vam entaular i vam tastar i degustar tots els plats fent xerinola i felicitant la cuinera. Tot estava excel·lent. Hauràs de repetir!!!

Torà: Xerrada sobre la salut emocional

Associació de Dones de Torà.- L'Associació va organitzar una xerrada el passat dia 9 de juny a càrrec de la psicòloga Raquel Venque.

Va ser una xerrada molt interessant i participativa, on les persones assistents van conèixer diferents eines per a millorar la salut emocional i posar-les a la pràctica. La gestió de les nostres emocions passa per diferents fases: atendre, identificar, expressar, calmar i integrar. També van veure que no existeix una recepta única i que s'ha de demanar ajuda, encara que no sempre sigui fàcil fer-ho, a un professional. A totes i a tots ens va quedar molt clar que hem de cuidar la nostra salut emocional. Gràcies, Raquel, per tots els teus consells!

Revetlla de Sant Joan a Vicfred

Josep Verdés.- Com cada any els veïns de Vicfred es van posar al voltant de la taula per celebrar amb un bon sopar la revetlla de les revetlles, la revetlla de Sant Joan. Una trentena de persones, entre veïns i amics, van acudir al Local Social per gaudir de la nit més màgica de l'any, van encendre una petita foguera amb totes les precaucions del món per culpa de la sequera que patim arreu. Tot seguit un bon entrepà per fer passar la gana i de postres degustar la tradicional coca de sant Joan, i al final es van tirar quatre petards com marca la tradició. Molta festa i molta gresca per celebrar el solstici i per donar l'entrada a l'estiu com cal.

Ivorra: contes de la Mercè Rodoreda

Montse Miquel.- El passat 10 de juny, al local social d'Ivorra, vam poder conèixer quatre personatges sortits dels "Contes de la Mercè Rodoreda". Quatre dones amb quatre perfils ben diferents i en els que vam poder descobrir, en cadascuna d'elles, les diferents formes d'afrontar els embats que la vida ens posa al davant per extreure'n un aprenentatge. L'actriu Pepa Lavilla, posada dins la pell de cada dona, ens va donar el privilegi de fer-nos arribar les paraules carregades de sentiment i emoció d'unes dones en lluita per ser elles mateixes en un món hostil.

Sanauja: visita internacional

Maria Garganté.- El propassat 19 de juliol van visitar Sanaüja un grup internacional de novicis de l'Escola Pia, procedents de diferents països i continents, que es trobaven a Catalunya amb l'objectiu de fer la ruta que seguís les passes de Sant Josep de Calassanç, fundador de l'orde. Es dona la circumstància històrica que Sant Josep de Calassanç, nascut a Peralta de la Sal, fou ordenat sacerdot a la capella del castell de Sanaüja, l'any 1583. Més tard, l'any 1592, fou el llavors bisbe

d'Urgell, Andreu Capella –enterrat a l'església parroquial de Sanaüja–, qui l'aconsellà anar-se'n a Roma, on va forjar la seva idea d'oferir ensenyament gratuït als infants pobres. Idea que va materialitzar l'any 1597, creant a la parròquia romana de Santa Dorotea (en el llavors un barri pobre de Roma) la primera escola gratuïta d'Europa. Els novicis que vingueren a Sanaüja aquest juliol van visitar l'església parroquial i també el castell, acompanyats del regidor de cultura de la vila.

VENDA DE:

PÈL·LET

PINYOL
D'OLIVA

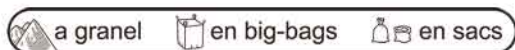
LLENYA SECA
D'ALZINA,
ROURE I
OLIVERA

CARBÓ
PER A
CALEFACCIÓ

CARBÓ
VEGETAL
PER A
BARBACOA

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

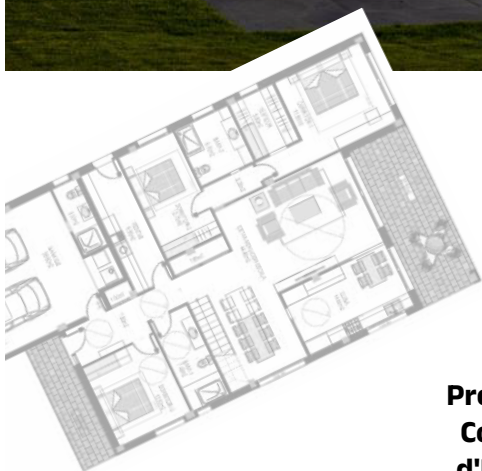
Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

SERVEI A DOMICILI

639 338 314

639 338 315

www.serveisagrarisrius.com

ESPECIALISTES EN TOTS ELS SERVEIS DEL TEU IMMOBLE

**Projectes d'Edificació · Presentacions de vídeos 3D
Coordinacions de Seguretat · Topografia · Cèdules
d'Habitabilitat · Certificats d'Eficiència Energètica
Inspeccions Tècniques d'Edificis**

**Compravenda de tota classe de finques
Lloguers i permutes
Administració de comunitat de veïns
Gestions i tràmits**

www.immoplanning.es · www.ramonriba-arquitecte.cat

Rambla Segadors , s/n (xamfrà C. de les Serres) | 25210 Guissona, Lleida | Tel. 649 96 38 17

NOUS AJUNTAMENTS

Alcaldes que segueixen i altres que s'estrenen

El dia 28 de maig es van celebrar les eleccions municipals. La nostra revista de juny estava a punt de sortir al carrer i no en vam poder donar notícia dels resultats. Ho fem ara perquè en quedi constància, tot i que les eleccions generals del 23 de juliol han eclipsat ja les dels nostres consistoris.

Cal remarcar, doncs, que als municipis de la Molsosa, Sant Guim de la Plana, Pinós, Biosca, Ivorra i Calonge de Segarra, segueixen els mateixos alcaldes que van ser elegits el 2019. A la resta de municipis de la vall, Castellfollit de Riubregós, Torà i Sanaüja tenen alcaldessa nova i a Massoteres alcalde nou.

Publiquem aquí els resultats de cada poble de la Vall del Llobregós en el quadre adjunt, i en les pàgines següents la fotografia de cada consistori, els noms dels regidors i de l'alcalde o alcaldessa (i els partits al que estan adscrits) i els projectes que volen tirar endavant per aquests propers quatre anys de legislatura. Els desitgem a tots bon encert en la seva gestió.

VALL DEL LLOBREGÓS ELECCIONS MUNICIPALS 2023 REGIDORS								
	PARTIC.	ERC	JUNTS	PSC	PdCat	CUP	ALCALDE	
BIO SCA	77,60%	1	3	1	--	--	PUIG	
CALONGE	73,40%	2	2	1	--	--	NADAL	
CASTELLFOLLIT	81,70%	3	2	--	--	--	OLIVERAS	
IVORRA	82,70%	3	--	--	--	--	RIBALTA	
MA SSOTERES	86,60%	2	3	--	--	--	MARTÍ	
MOLSOSA	73,60%	1	2	--	--	--	TORRA	
PINÓS	68,00%	--	7	--	--	--	VILALTA	
SANAÜJA	71,40%	1	6	--	--	--	CASOLIVA	
SANT GUIM P.	88,70%	4	--	--	--	1	LLOBET	
TORÀ	67,60%	2	5	--	2	--	TORRES	

BIOSCA

Alcalde: Josep Puig Rius (Junts)

Regidors:

Josep M. Rius Luque (Junts)

Josep Juanola Rius (Junts)

Joan M. Simó Forn (PSC)

David Bernaus Alsina (ERC).

El nou consistori, encapçalat per Josep Puig, té com a objectius la continuïtat de projectes a Lloberola i Biosca, alguns ja començats, altres en cartera.

Seguir recolzant les iniciatives veïnals, com ara fires, festes i diverses activitats que es fan i promouen al municipi.

VISITES A LA TORRE DE VALLFEROSA

Durant tots els diumenges d'agost i setembre només es farà una sola visita, en horari de matí, a les 10:30 h

RESERVES AL CORREU ajuntament@tora.cat
973473028

www.tora.cat

CALONGE DE SEGARRA

Alcalde: Xavier Nadal Masana (Junts)

Regidors:

Marcel·lí Castells Viñals (Junts)

Ramon Campà Pons (PSC)

Rosanna Sagués Casulleras (ERC)

Abel Duocastella Colom (ERC)

A Calonge de Segarra continua el mateix equip de govern de la legislatura anterior tot donant continuïtat als projectes en els quals ja s'hi estava treballant i impulsant-ne de nous per dotar el municipi dels serveis necessaris per a la seva població.

Algunes de les accions per les quals treballarà l'equip de govern, entre moltes d'altres, són les següents:

- Dotar el municipi de les actuacions necessàries per mantenir-lo actiu i atractiu pels calongins/es, i potenciar-ne el repoblament.
- Fer arribar la fibra òptica a tots els nuclis de població i masies que sigui possible.
- Continuar millorant l'entorn dels pobles per fer-los més atractius i seguir treballant per mantenir-los en bon estat.

- Continuar millorant la xarxa d'aigua per aconseguir la màxima eficiència possible i seguir invertint en el sistema de telecontrol.

- Connexió de la xarxa municipal amb la xarxa d'aigua de la Llosa del Cavall.

- Millora i manteniment regular dels camins de les masies.

- Treballar per reformar l'edifici de la Rectoria de Santa Fe de Calonge i convertir-la en habitatge.

- Arranjament de l'habitatge del local social i de l'exterior de l'entrada.

- Instal·lació de columbaris per dipositar urnes funeràries i creació d'un espai de dol perinatal a cada un dels cinc cementiris.

- Seguir treballant per dignificar els elements patrimonials del municipi.

- Crear el centre d'interpretació de la mineria de l'Alta Segarra.

- Treballar amb el territori per aconseguir la creació de la comarca de l'Alta Segarra.

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

PODOLOGIA
TORÀ

Plaça del Vall nº19 Tr 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Jordi Clavier

Fuster ebenista

**Mobiliari a mida, portes, parquet,
cuines, revestiments de paret
persianes, mosquiteres,
reparacions...**

649 029 827

www.fusteriaclavier.com
info@fusteriaclavier.com

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

ACOFISCO
ALFIC Consultoria
Comptable, Fiscal
Laboral i Jurídica

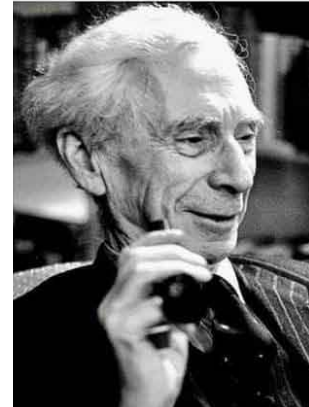
Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA
info@cofisco.es
973 473 317 - 93 869 16 35

WWW.
valldellobregos.cat

Què hi
trobaràs?

Presentació
Situació
Municipis
Racons d'interès
Les masies
Rutes
La natura
La prehistòria
La frontera
L'art medieval
El barroc
L'arquitectura
popular
Paisatges
Festes i tradicions
Serveis

Llobregós
Informatiu

*"Gran part de les
dificultats per les
quals travessa el
món és perquè els
ignorants estan
completament
segurs i els
intel·ligents
plens de dubtes."*

Bertrand Russell

CASTELLFOLLIT

Volem situar la ciutadania al centre i treballar per la igualtat efectiva entre dones i homes. De la justícia social fer-ne el principi orientador de la nostra actuació i de l'educació l'eina de transformació de les persones.

També volem gestionar el model urbanístic des de la responsabilitat.

Els nostres veterans, l'escola, la pagesia i l'urbanisme seran els quatre eixos del nostre mandat.

Sense deixar de costat les necessitats de tots i cada un dels àmbits de competència municipal.

Alcaldessa: Lourdes Oliveras Vives (ERC)

Regidors:

Xavier Guillen Vilaseca (ERC)

David Requena Torrecasana (ERC)

Ramon Ibáñez Closa (Junts)

Jaume Vilardosa Rosich (Junts)

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLS ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÛJA

Plaça de la Creu
TORÀ

MASSOTERES

Alcalde: Ramon Martí Montraveta (Junts)

Regidors:

Pol Torradeflot Estadella (Junts)

Joan Verdés Lecha (Junts)

Fèlix Andrés Cerveró (ERC)

Iolanda Mayoral Suárez (ERC)

(Les dues candidatures s'han posat d'acord i conformen un equip de govern amb els 5 regidors, que s'han distribuït les regidories i treballaran en conjunt per al municipi).

Continuar resolent les necessitats del dia a dia del municipi.

Millorar les connexions de fibra òptica i cobertura de mòbil als pobles de Palouet i Talteüll.

Arranjar la carretera que connecta Palouet i Massoteres.

Ampliar la capacitat d'emmagatzematge d'aigua de boca.

Executar noves obres per a la separació de les aigües pluvials i les residuals.

Restaurar parts malmeses de l'església de Talteüll.

Instal·lar una bàscula.

Treballar per dotar el municipi d'habitatge social.

Regala una subscripció

LA MOLSOA

Alcalde: Marià Torra Montraveta (Junts)
Regidors:
Salvador Cortada Anglarill (Junts)
Damià Duocastella Villaró (ERC)

Agilitzar les llicències d'obres i facilitar que els joves es quedin al municipi.

Continuar insistint a l'ACA per a la instal·lació de dues estacions depuradores d'aigües residuals a Enfesta i Prades.

Millora de la cobertura mòbil a través de les noves antenes que actualment donen servei de banda ampla d'internet.

Potenciar les energies renovables als equipaments municipals i col·laborar i potenciar la instal·lació d'energies renovables d'iniciativa privada.

Millorar el sistema de recollida de residus

mitjançant illetes com tenen els municipis veïns de l'Anoia.

Realitzar activitats per a la gent gran, trobades, sortides culturals, ioga i transport a Calaf i Solsona

Pavimentació del camí d'accés al nucli de Prades des de Castelltallat, reforç del ferm de la carretera d'accés a Enfesta des de Castellfollit.

Adequació i millora de l'entorn de l'Ajuntament, la sala polivalent, l'església i accés al cementeri.

Insistir en la millora del traçat de la B300 (Generalitat) direcció Calaf.

estudi
BLAT
ARQUITECTES

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

PINÓS

Alcalde: Xavier Vilalta Isanta (Junts)

Regidors:

Sergi Palou Casas (Junts)

Joan Barcons Santaulària (Junts)

Marta Galobardes Roca (Junts)

Ferran Sala Santaulària (Junts)

Maria Plana Traveset (Junts)

Daniel Bonsfills Marsal (Junts)

Properes obres

Posada en servei de la tercera planta de l'edifici del Santuari. Adequar la sala com espai polivalent.

Construcció definitiva de l'edifici de la llar d'infant municipal adherida a l'actual escola.

Segona fase del clavegueram d'Ardèvol.

Construcció depuradora d'Ardèvol.

Rehabilitació de l'antiga escola de Vallmanya (programa repoblem Pinós).

Noves infraestructures

Arribada de la fibra òptica al santuari de Pinós i al nucli d'Ardèvol.

Urbanització de la zona del Santuari.

Transició energètica sostenible de les dependències municipals

Posada en funcionament la segona planta de l'edifici del Santuari com a espai de co-treball rural.

Compromís de seguir intentant el traspàs de la carretera d'Ardèvol a Torà de municipal a l'administració.

Ampliació del pont d'accés a Vallmanya.

Execució d'una fase addicional de millora de la pista polivalent d'Ardèvol.

Acció social

Creació de la plaça de secretària/interventora pròpia a temps parcial.

Transparència: seguir amb la política de comunicació a través de xarxes socials.

Impuls de l'edifici del Santuari com a centre municipal per a reunions, cursos, concerts...

Nou cicle "SomPinós", enfocat a cursos d'aprenentatge de noves tecnologies, salut...

Implantació del nou sistema de recollida d'escombraries, seguint model adoptat a la comarca.

Posada en marxa de ràdio Pinós.

roba de casa modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

SANAÜJA

Alcaldeessa: Maria Casoliva Zaldo (Junts)

Regidors:

Josep Giribets Pujol (Junts)

Tina Vilasaló Assó (Junts)

Laia Condal Riera (Junts)

Fredi Bentanachs Chalaux (Junts)

Josep M. Cases Puig (Junts)

Gemma Martínez Sangrà (ERC)

Volem centrar la feina en entitats i associacions; empreses i població; accessibilitat, carrers i camins; equipaments municipals; entorn del poble, i serveis a les persones.

Volem una Sanaüja per a totes i tots, per gaudir-la, per viure-la, per sentir-la nostra i per estimar-la. Per això treballarem per millorar els serveis, per fer-la més accessible, per tenir uns espais cuidats i per continuar tenint unes entitats potents i diverses.

jardineria

manteniments

gespa natural i artificial

podes

instal·lació de reg

plantes i accessoris a l'engròs

tancaments metàl·lics i de fusta

tractaments fitosanitaris

treballs amb fusta

venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

[655 633 520](tel:655633520)

[93 625 51 43](tel:936255143)

SANT GUIM DE LA PLANA

Alcalde: Josep Llobet Condal (ERC)

Regidors:

Xavier Torras Llorach (ERC)

Ricard Garganté Armengol (ERC)

Josep Verdés Oliva (ERC)

Berta Esteban Alavedra (CUP)

Possibilitar la creació de comunitats energètiques al municipi; treballar perquè el poble de Comabella disposi d'un Local Social i de la implantació de la fibra òptica; estudiar la viabilitat d'acollir-nos a ajuts de la UE per implementar energies renovables al municipi; mantenir en bon estat els carrers, camins rurals i vies de comunicació; atenció a tots el veïns i veïnes; mantenir i fomentar les activitats adreçades a la gent gran (gimnàstica, servei de podologia, tallers dels serveis socials), joves (subvencions per activitats i festes) i nens; desenvolupar i potenciar els plans locals de joventut que s'elaboren cada any.

També recolzament a les entitats culturals, civi-

ques i esportives i mantenir i fomentar les festes locals i activitats culturals de cada poble; incentivar econòmicament, si els pressupostos municipals ho permeten, la restauració i arranjament d'habitatges vells a fi de convertir-los en habitables i facilitar la implantació de noves vivendes al municipi a fi que els joves que ho desitgin es puguin quedar a viure al seu poble.

I per últim dir que l'Ajuntament buscarà el millor i més adequat finançament en forma de subvenció per a cada obra a realitzar, i que l'Ajuntament estarà sempre disposat a escoltar les propostes, inquietuds i suggeriments de tots el veïns i veïnes del municipi que ho desitgin.

Orgull de ser ...
(☰) **Prensa Comarcal**

Només nosaltres
explicuem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
maternitat

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

IKIGAI
Psicologia

- ☛ **Acompanyament psicològic**
- ☛ **Teràpia Assistida amb Cavalls (TAC)**
- ☛ **Estimulació Cognitiva i Rehabilitació Neuropsicològica**
- ☛ **Intervenció de suport conductual, autodeterminació i autonomia**

Xell Miret
Núm. col·legiada 23.574
A domicili / TAC al Molí del Vidal (Torrefeta)

☎ 613 03 11 74
✉ xell@ikigaipsicologia.cat
🌐 www.ikigaipsicologia.cat

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

Tel. 973 55 16 98
C/. Sant Pol, 13
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall

Floristeria

☎ 655 511 655

@floristeria_al_detall

✉ floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat

📍 Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

TRANSPORTS I CEREALS COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

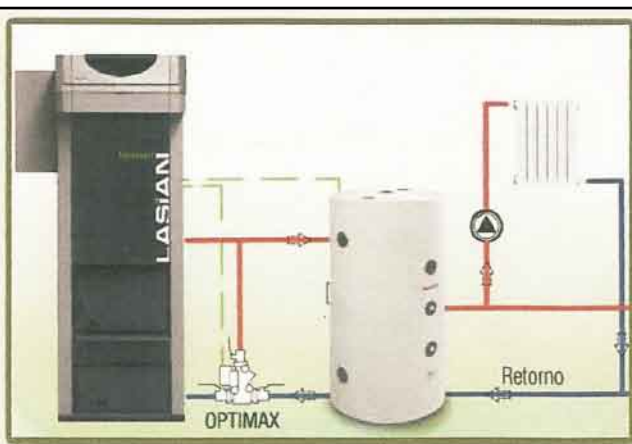
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

TORÀ

Alcaldessa: Isabel Torres Crespo (Junts)

Regidors:

Laia Cererols Sala (Junts)

Rosa Soler Vendrell (Junts)

Carles Pons Vives (Junts)

Xavier Alcázar González (Junts)

Magí Coscollola Andreu (ERC)

Maria Antònia Coletas Masanés (ERC)

Mercè Valls Querol (PdCAT)

Ramon Muntada Guasch (PdCAT)

**L'equip de govern de Torà
afronta la legislatura amb un objectiu:
treballar pel municipi**

L'objectiu de l'equip de govern de l'Ajuntament de Torà per als propers 4 anys és treballar per al benestar de tot el municipi i el desenvolupament integral de Torà.

Un dels primers aspectes en els que s'està treballant és la millora de les infraestructures i la via pública, incrementant les accions de manteniment i neteja a tot el municipi, i la millora de l'estat dels carrers, així com també millora de l'enllumenat públic, amb l'objectiu de garantir una mobilitat segura i còmoda per a tothom.

També s'implantaran iniciatives per promoure el reciclatge, l'ús responsable de l'aigua i la conservació d'àrees naturals per preservar l'entorn.

D'altra banda, un dels eixos del projecte de l'equip de govern per a aquesta legislatura és la millora i el manteniment de la xarxa de camins d'accés a les masies i als nuclis que conformen el municipi de Torà.

Un dels projectes que es materialitzarà en els propers mesos és la millora del camp de futbol i la instal·lació de gespa artificial; a més, des de la regidoria d'esports es pretén tenir cura de totes les instal·lacions esportives del municipi, per tal de poder-hi realitzar les millores que siguin necessàries, i poder mantenir actiu l'ampli teixit esportiu de Torà i promoure la participació i el talent local.

Pel que fa a l'àmbit cultural, es treballarà conjuntament amb les associacions del municipi per tal de poder dinamitzar el patrimoni de Torà; a més es vetllarà per impulsar iniciatives en clau de convivència i solidaritat.

A més, també es treballa en la millora de la comunicació entre els habitants del municipi i l'Ajuntament de Torà, creant canals de comunicació accessibles per a tothom i celebrant reunions periòdiques amb els veïns i veïnes de Torà, per tal de fer-los partícips de tots els projectes en els quals treballa l'equip de govern i recollir iniciatives i aportacions. D'altra banda, l'equip de govern actual té l'objectiu de fer accessible l'Ajuntament a tothom i, per això, es pretén crear un punt d'atenció ciutadana al casal d'avis una tarda a la setmana.

EL FORN DE BIOSCA, LA SEVA HISTÒRIA (3a part)

Refugiats de la Guerra Civil Espanyola el 1939 a la frontera de Le Perthus. (Foto: www.historia-viva.net/es/007es.html)

Seguim narrant la història del forn de Dalt de Biosca. En aquesta 3a part ens ocuparem del viatge cap a França i l'exili a les acaballes de la Guerra Civil

La Bepa i el Florenci van poder comprar un carro i una mula per marxar del poble tots sis (el matrimoni amb els quatre fills). Van sortir de Biosca quatre famílies, cadascuna amb els seus mitjans, i sempre van romandre juntes, fent-se costat i ajudant-se. Entre elles hi havia la Maria de cal Comardí que era germana de la Bepa (el matrimoni amb dos fills).

Quan van ser a Fonollosa s'hi van quedar tres dies perquè la guerra avançava molt i pensaven que s'havia d'acabar d'un dia a l'altre. No sabien si trobarien la frontera oberta, si era millor quedar-se o marxar. Van seguir cap a Manresa, allà s'hi

van estar dos dies més. I finalment van seguir cap a Figueres i després cap a França. A uns 2 km de la Jonquera els gendarmes francesos els ho van fer deixat tot, també la mula i el carro. L'oncle de cal Comardí va estar de sort i va poder entrar a França amb el carro i la mula. En

Josep, quan ens relata els fets, recorda l'esglai que va sentir en veure, a tocar de la carretera, un munt de pistoles i fusells, també garrafes d'oli, saques de farina...

Es van estar dos o tres dies a Argelés, després els van separar, homes per una banda i dones per una altra. Amb el temps van anar travessant el sud

...els forners francesos van començar a arreglar una casa al pati del forn per acollir tota la família de Biosca.

de França fins anar a parar a Dax. Els van instal·lar a la plaça de braus. Allà, un bon dia, hi va acudir una família francesa que eren forners i buscaven una criatura per afillar-se que fos fill de forners. Es van emportar en Josep cap a casa seva. De tant que el volien en Josep tenia por i tot, pensava que se'l volien quedar malgrat que cada setmana l'acompanyaven a veure la mare i les germanes i sempre els duien pa i coca. Els forners francesos van començar a arreglar una casa al pati del forn per acollir tota la família de Biosca. En Josep s'hi va estar dos mesos.

Tots volien tornar a casa i van decidir seguir el camí. Van fer cap a Sant Martí (de Hins o potser de Senhans) on s'hi van estar dos o tres mesos més. Tots els de Biosca anaven junts. Van continuar cap a Baiona (portaven deu mesos per tot el sud de França) i allà es van disposar a passar la frontera amb l'esperança de ser aviat a Biosca. El

camí cap a Irún va ser un infern, tot eren empenyes per poder tirar endavant, la policia espanyola demanava documentació i els uns els posaven a una banda i els altres a l'altra. En Josep, que llavors tenia només tretze anys, recorda que va pensar "aquests segurament ja no veuran mai més el sol".

Van estar tres dies en tren per arribar a Barcelona. Després, de nou el tren fins a Calaf. Van tornar tots els de Biosca excepte el pare i el germà gran. El pare, en Florenci, tenia por de les represàlies de la dictadura de Franco i el germà gran, en Ramon, estava en edat de fer el servei militar.

Un cop a Calaf, sense cap diner, un home que els coneixia els va portar fins a Biosca en un camió.

Toni Padullés Rius

(Continuarà)

Nou Servei D'OFTALMOLOGIA

Oftalmologia infantil i d'adults
Revisions
Cataractes
Control de glaucoma
Oculoplàstia

**Per urgències oftalmològiques consultar disponibilitat.*

Cristina Pont Vives
Oftalmòloga
Col. N° 2504863

Serveis Mèdics Calaf

Informació i 93 869 80 47

Cita prèvia: informacio@serveismedicscalaf.com

www.serveismedicscalaf.com Raval St. Jaume, 29 08280 Calaf, BCN

ENTREVISTA A ROSAURA ESTEVE PUIG

La doctora Esteve Puig és una apassionada per la recerca, captivada per aprendre i per conèixer, sempre amb una mirada de fascinació i intriga per la vida que li desperta que es preguntés des de ben petita “i per què?”. És biòloga en l'especialitat de Biologia Sanitària i doctora en Biomedicina per la Universitat de Barcelona, i des del 2004 s'ha especialitzat en la biologia molecular i cel·lular del càncer. La seva vida transcorre entre Barcelona i la casa pairal de cal Piu, de Vallferosa, on viuen els seus pares, l'Esteve Esteve Esteve i Rosaura Puig Aynès.

Quin any vas anar a treballar als Estats Units, i quin va ser el motiu?

L'1 de gener del 2012 arribava a la ciutat de San Francisco a USA després d'un estiu d'entrevistes a New York i de defensar la tesi doctoral en l'àrea de recerca preclínica i translacional en oncologia. Tenia clar continuar investigant, i a causa de les dificultats d'obtenir beques per als investigadors postdoctorals al nostre país vaig decidir aplicar a laboratoris de centres de recerca dels USA com són el *Memorial Sloan Kettering Cancer Center* a New York i *Harvard University* a Cambridge.

On treballaves i en què consistia la teva feina?

Des del 2012 fins al 2017 vaig treballar al Departament de Dermatologia del *Helen Diller Family Comprehensive Cancer Center* de la *University of California San Francisco* (UCSF). Com a investigadora postdoctoral a UCSF vaig continuar en la recerca centrada al càncer de pell (melanoma), treballant en diferents línies d'investigació, on vaig aprendre moltíssim i guanyar experiència en noves àrees, com són la genètica i epigenètica.

De quina investigació o descobriment et sents més satisfeta?

El nostre primer article em va fer especial il·lusió perquè també era el primer article del laboratori. Uns anys d'investigació ple de primeres vegades i on vaig aprendre moltíssim, fins a contribuir en caracteritzar amb més detall una de les principals vies de senyalització oncogèniques i proposar un nou tractament per millorar la resposta dels pacients amb melanoma als fàrmacs diana. Aquell primer article se cita juntament amb el treball d'un grup de la Universitat de Harvard, i per mi és un honor que ambdós, sent de centres diferents, vàrem arribar a les mateixes troballes, una demostració que el nostre descobriment es basa en resultats rigorosos, robustos i reproduïbles.

En quines revistes científiques has publicat?

En diverses, de prestigi mundial on els treballs són revisats per un panell d'experts científics internacionals. Fins ara he publicat 14 articles científics en revistes de l'àrea de la genètica, biologia i medicina, com són *Blood*, *Nature Communications*,

i *Plos Genetics*, fruit del treball amb equips multidisciplinars (formats per biòlegs, bioinformàtics i metges) i de col·laboracions amb altres centres de recerca.

En què treballes actualment?

Investigo liderant un nou i fascinant projecte d'innovació i descobriment d'estratègies terapèutiques en oncologia. És el meu primer projecte fora de la recerca acadèmica. Entusiasmada i captivada per aquest projecte que té com a objectiu el desenvolupament d'una nova estratègia terapèutica que arribi al pacient oncològic, com també eliminar el risc de patir càncer per aquelles famílies amb predisposició (ja que entre un 5-10% de tots els càncers són hereditaris).

Penses que la investigació sobre el càncer té prou suport econòmic per part del govern?

Rotundament no, és absolutament deficient la inversió en investigació, desenvolupament i innovació (i+d+i) en el nostre país i també a Europa. Inclús s'ha agreujat després d'aquests anys de pandèmia, una crisi global sanitària i econòmica que després de tot no ha sensibilitzat als polítics ni a gran part de la societat, perquè ¿heu escoltat alguna referència sobre la inversió d'i+d+i als debats d'aquestes últimes eleccions?

Com valora la investigació sobre el càncer que es duu a terme a Catalunya? Som pioners en algun camp?

La investigació és d'excel·lència en diversos camps al nostre país, i té molt mèrit perquè es treballa en unes condicions molt precàries, ja que es destina molt poc finançament amb unes ajudes que són insuficients i que no garanteixen la continuïtat al llarg dels anys per als projectes més

Esteve Puig treballant al laboratori

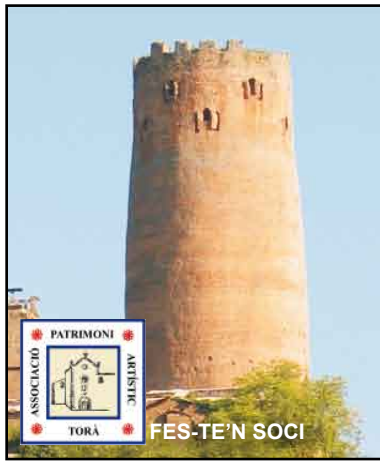
ambiciosos, i que també afecta a tot el personal investigador, qui pateix no només unes condicions precàries salarials sinó que també viu amb la incertesa de poder continuar treballant.

Creus que s'erradicarà el càncer?

Crec que aquesta pròxima dècada, gràcies als grans avenços en el coneixement en les àrees de la teràpia gènica i cel·lular, la immunoteràpia i la nanomedicina, podrem arribar a prevenir i tractar amb èxit tots els tipus de càncer. També dir que actualment ja podem participar en gran part a erradicar el càncer, perquè alguns tipus de càncer podrien deixar d'existir i es troba a les nostres mans! Per exemple, un dels tipus de càncer més agressiu i letal és el càncer de pulmó. Concretament, entre el 85-90% dels pacients amb càncer de pulmó van ser o són fumadors, on el tabac és un dels factors de risc associat a diferents tipus de càncer, no només al càncer de pulmó sinó que també a molts d'altres, com el de colon, mama, cèrvix i pròstata. Per tant, imagineu-vos que ningú tingués l'hàbit de fumar tabac, doncs pràcticament desapareixeria el càncer de pulmó i se'n reduïrien d'altres tipus!

T'has fixat alguna meta professionalment?

La meva passió és la recerca perquè em fa vibrar i em dona energia. La força i l'empenta de la cu-

Connecta amb la Vida

IOGA I AYURVEDA EN FAMÍLIA

28-30 JULIOL
PRADES DE LA MOLSOUSA

Més info: 664 735 137
@osteo_ioga @ariadnaciivil

Serveis i Neteges Segarra

Atenció personalitzada per a avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a particulars, despatxos, obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

SOM LLAVOR

SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA

658 55 03 76

Venda de llenya i pèl·let a domicili

CAL MAS DE SANT SERNI

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA ASSEGURANCES LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS

SOLA

MAQUINARIA AGRÍCOLA

La doctora Rosaura Esteve Puig, en una conferència a l'Institut de Recerca Josep Carreras (2019)

riositat per conèixer et fa aprendre i millorar, i per mi és addictiu. I és així que continuar fent recerca i fer-ho el millor possible, per mi és el camí, el meu desig és tenir l'oportunitat de seguir fent el que més m'agrada i m'apassiona.

Quins consells dones per prevenir el càncer?

És fantàstic que m'ho preguntis! Perquè com diu el refrany "val més prevenir que curar". Malauradament hi ha malalties que no podem prevenir, com per exemple la diabetes de tipus 1 i les malalties hereditàries. Però amb uns bons hàbits saludables es pot prevenir en gran part el càncer com també altres malalties metabòliques i cardíques. De fet podem fer moltíssim per prevenir la malaltia, concretament es troba a les nostres mans poder disminuir amb un 50% la probabilitat de patir un càncer! Ho podeu veure al quadre adjunt.

Vens sovint a cal Piu? Què és el que més t'agrada?

Sí, ja que vaig alternant els caps de setmana entre la ciutat de Barcelona i la Segarra. Per mi és molt important trobar-me amb la família i amics, els meus orígens, i m'enamora el pas del temps a la Segarra, cada dia és diferent. M'agrada veure

els canvis de colors dels camps i els dibuixos pautats pels pagesos en ells, el rajolí de la font de Cal Porta, les cuques de llum i milers de canvis més... Tot això que se sent, es veu, s'escolta a la Segarra m'encanta!

Moltes gràcies, Rosaura, per la teva sinceritat, els bons consells que ens dones i la bona disposició envers aquesta revista.

Ramon Torné Albets

Hàbits saludables per prevenir el càncer

- 1.- Dieta equilibrada, com és la dieta mediterrània.
- 2.- Exercici físic d'activitat moderada.
- 3.- Descans i un son mínim restaurador.
- 4.- No fumar.
- 5.- No consumir begudes alcohòliques.
- 6.- Evitar l'exposició al sol durant les hores centrals del dia.
- 7.- Tractament de les infeccions causades per bacteris com l'*helicobacter pylori* mitjançant antibiòtics o evitar la infecció causada pels virus com el del papil·loma.
- 8.- Revisions mèdiques anuals i participar amb els cribratges de càncer per una detecció precoç.
- 9.- Mantenir un pes corporal saludable.
- 10.- Conèixer l'historial mèdic familiar per poder augmentar el número de revisions o actuar medicament en cas de confirmar l'existència de càncer hereditari.

Podeu trobar aquesta entrevista sencera a:
<https://www.llobregos.info/PDF/EntrevistaDoctoraEstevePuig.pdf>

CANVI D'ADSCRIPCIÓ

Em fa l'efecte que si per una llei del Parlament Torà pot canviar de comarca, aleshores és de suposar que per una llei del Congrés un poble de Catalunya fronterer amb l'Aragó també podrà canviar de regió i formar part de l'Aragó; per exemple Batea on l'alcalde va plantejar-ho l'any 2017. Ho podem comparar i veure'n la semblança:

1) Qualsevol alteració dels límits provincials és competència de l'Estat (Llobregós informatiu - Abril 2023; pàg. 33).

2) La forma democràtica madura concordo que és la del referèndum o, per defecte, la consulta popular no referendària. Un canvi de territori precisa d'un referèndum o, si no és possible, d'una consulta popular amb característiques de referèndum –consulta popular no referendària– i una d'aquestes característiques és que per a ser vàlida hi participi més de la meitat del cens electoral. Voler fer-ho per llei trobo que és apropiat-se d'una funció que no li pertoca, és a dir, un error.

3) A proposta de diputats del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el Parlament de Catalunya decideix fer-ho originant una llei anomenada "Canvi d'adscripció comarcal i veguerial dels municipis de Biosca i Torà" amb els vots de Socialistes, ERC, Junts, CUP, CPP, PPC i, potser contemplant la jugada, l'abstenció de VOX.

Aleshores el Congrés de diputats també es podria inventar, per determinació de l'Ajuntament que ho sollicités, una "Llei de canvi d'adscripció provincial i regional d'un municipi català limítrof amb l'Aragó", que amb una votació al Congrés, només amb els vots del PSOE i PP ja seria aprovada per àmplia majoria. Si es volgués tractar que un municipi de l'Aragó tocant de Catalunya volgués incorporar-se a la nostra Comunitat, la proposició no crec pas que tingués èxit ja que els matei-

xos vots estatals de PSOE i PP ho impedirien. I així es dona el cas, al meu entendre, que partits nacionalistes catalans (Junts, ERC i CUP) han contribuït a obrir la via a una potencial reducció del territori català. Per altra banda, no m'estranya gaire que qui hagi iniciat la jugada hagi estat un diputat del grup parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Que això el Congrés de Diputats no ho pot fer? Doncs, penso que tampoc el Parlament pot fer una llei anomenada "Canvi d'adscripció comarcal i veguerial dels municipis Biosca i Torà (202-00048/13)" i, havent-ho fet, la conseqüència trobo que és abolir-la i anul·lar el procés de canvi comarcal.

Robert Sala Parcerisas

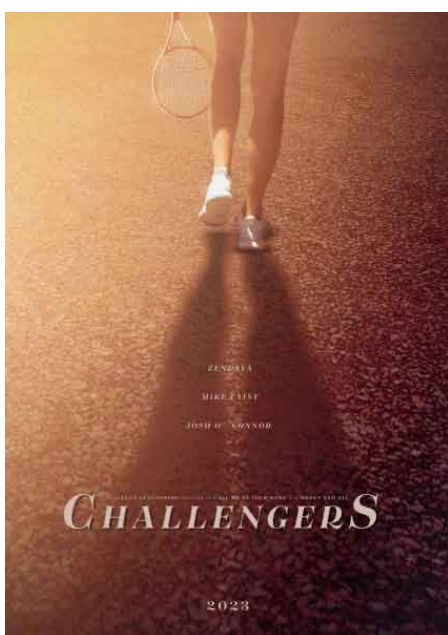
ANEM AL CINEMA

Núria Bagà Solé.- Durant els propers mesos, arriben les estrenes més esperades de l'any, tot fent omplir de manera massiva les cartelleres dels cinemes amb pel·lícules que venen aclamades i/o presentades dels principals festivals de cinema i

aquelles que tenen més possibilitat d'estar entre les nominades als Òscars i als Goya. En aquesta secció anirem donant compte i anunciant les estrenes més importants, perquè ens decidim a anar al cinema, perquè el "cinema és cultura".

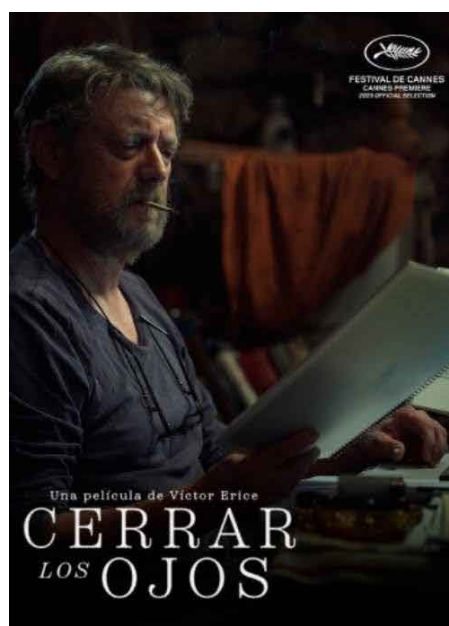
Estrenes setembre 2023

Rivals, de Luca Guadagnino

La pel·lícula inaugural del Festival de cinema de Venècia, arribarà a les nostres sales per explicar-nos una relació a tres bandes. (Títol original: Challenger).

Cerrar los ojos, de Víctor Erice

L'esperat retorn de Víctor Erice a la direcció trenta anys després de 'El sol del membrillo' arribarà des del festival de Cannes, on la van denominar com a obra mestra. Gira al voltant de la desaparició d'un famós actor a un rodatge.

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA
ROVIRA

Estanc

Quiosco

Videoclub

Papereria

Objectes de regal

Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)

Tel. i Fax: 973 473 346

llibreriarovira@hotmail.com

COMPTE QUE NO ET PESQUIN LES TEVES DADES

En aquesta secció volem escriure sobre aspectes de les noves tecnologies que ens afecten cada dia a tots. En general ens fan la vida més còmoda, ens donen accés als mitjans culturals, al sistema financer, ens permeten comunicar-nos amb immediatesa, i tot des d'un ordinador, una tauleta o bé un senzill smartphone. Sovint, però, a les noves tecnologies i a la xarxa d'Internet en particular hi ha aspectes nocius i perillosos.

Sigueu curiosos amb els vostres dispositius, sempre amb pin o empremta (o amb la imatge de la cara). No accediu a cap enllaç que us sembli sospitós i menys, si ja hi heu accedit, complimenteu les vostres dades i mai, mai, les claus per accedir als vostres comptes bancaris, ni que us diguin que és per confirmar, que hi ha una incidència i que no podreu accedir al vostre compte. Qui ha de tenir les vostres dades (el banc o l'empresa de la llum posem per cas) ja les té i no us demanarà que les indiqueu ni per telèfon ni per escrit en una pantalla.

Desconfieu de correus electrònics d'origen desconegut, no compreu mai (pel teatre, un concert etc...) en webs que no són les oficials i autoritzades i desconfieu sempre d'aquells preus que són excepcionalment baixos. Hi ha gent que compra articles amb un descompte "increïble" pel *Black Friday* (per exemple) en webs desconegudes i, és clar, ha pagat "poc" però surt car perquè l'article no arriba mai... i a sobre tenen les seves dades, si s'han refiat massa fins i tot la numeració de la seva targeta de crèdit.

Des del gener passat, ho haureu vist als mitjans

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

de comunicació, s'han incrementat molt els fraus. Per internet en general (webs, correu electrònic) hi ha l'anomenat **Phishing** (ve de l'anglès "pescar"). Per telèfon hi ha el **Vishing**. Es poden fer passar pel teu banc o una empresa de serveis que tens contractada i et demanen dades, primer és el nom i després, en diuen per confirmar, el compte del banc, el NIF, l'adreça.... També hi ha l'**Smishing**, que són enganys basats en sms... que si tens un paquet a la duana (per exemple) i hi ha pendent el pagament d'un petit impost per tal que te'l puguin lliurar etc. Només és el ganxo per treure't dades o per instal·lar-te un programa maliciós (un troià) que rastrejarà el que fas... i arribarà un dia que (potser) sense fer soroll tindrà les claus per accedir al teu compte del banc. I serà com si haguessis donat les claus de casa al lladre (o pitjor, perquè a casa avui ja no en tenim, de diners).

Per sms també és freqüent darrerament que arribin missatges d'un suposat fill/filla que ha perdut el mòbil i des del telèfon d'un amic ens demana diners (un bizum). De debò que la gent no sap ni on té els fills? Doncs sembla que alguns

no i que a sobre els envien diners al rebre una petició des d'un telèfon desconegut. Ei, que fins i tot es fan passar per l'Agència Tributària.

Actualitzeu sempre el vostre sistema operatiu a les darreres versions, tingueu un antivirus instal·lat i actualitzat i sigueu curosos a l'hora de navegar per aquest món global que alhora que hi ha precioses descobertes i meravelles també corren (amagats per l'anonimat de la xarxa) lladres amb els guants blancs que us poden amargar la vida. Una bona manera d'evitar ser "rastreat" per internet és disposar d'una VPN. Bé, ho anirem escatint en els propers números.

I per acabar, una reflexió. Quan hi ha una adreça de correu electrònic, una línia de telèfon mòbil (com la de la imatge de dalt) l'administració pública no pot actuar d'ofici i perseguir aquests delinqüents?

Toni Padullés Rius

Imatge d'un sms (fraudulent) rebut per l'autor d'aquest article el passat 13 d'abril

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

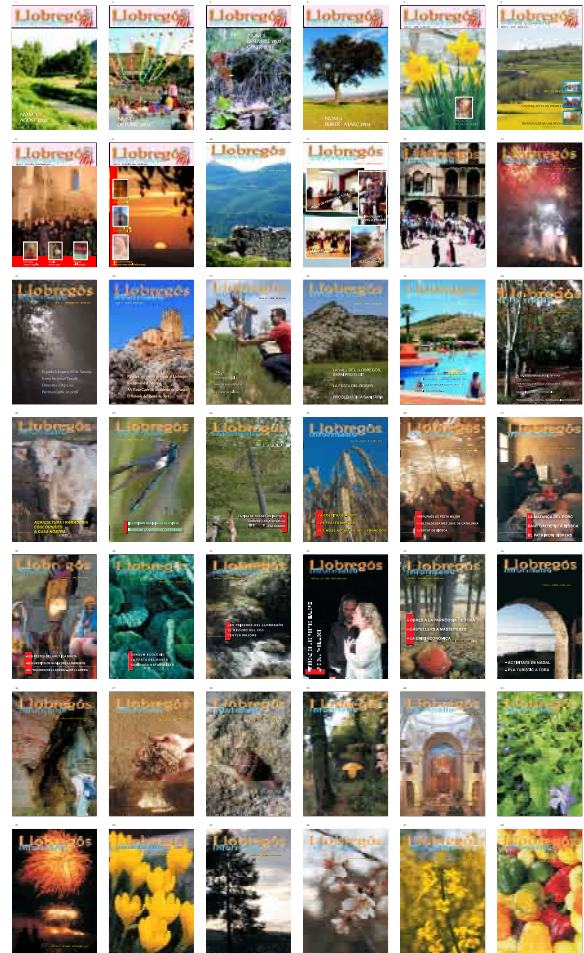
LA NOSTRA REVISTA

Vetllar la nostra revista és
vetllar-nos, a nosaltres
i al nostre futur

Aquest mes fa vint anys que la Vall del Llobregós consta d'una revista de publicació periòdica. És, doncs, l'aniversari de la nostra revista, que depassa les dues dècades. En aquest sentit, ens preguntem d'on sorgeixen mots com *revista* o *publicació*.

El mot *revista* és el participi femení del verb *reveure*. Notem que és de formació anàloga al mot francès *revue* (vb. *revoir*). Per això, esdevé clar que una publicació d'aquest tipus és quelcom que mostra elements que poden ésser revistos. Una revista, doncs, no és res més que un conjunt d'articles, publicacions i notícies (entre altres coses) que pot ésser consultat cíclicament pel fet que roman escrit. Es compon, com s'ha dit, d'articles; el mot *article* deriva del llatí ARTICULUS, diminutiu de ARTUS 'membre, part d'un tot'. I tot aquest conjunt, posteriorment, esdevé públic —del llatí PUBLICUS, mot derivat de POPULOS 'poble'. Per tant, observem que una revista és un conjunt d'elements que poden ésser vistos i revistos en qualsevol moment i que, a més, és del poble. També cal tenir en compte que serveix per a informar; aquest mot prové del llatí INFORMARE [*< FORMARE 'donar forma'*], i per tant desprèn la idea que dona forma a quelcom prèviament no sabut. Una revista, així doncs, és una conjunció d'elements que formen nous coneixements en els receptors. És una eina que serveix al poble per a fer una retrospectiva i adquirir nocions diverses sobre la realitat.

Centrem-nos ara en la nostra revista, el *Llobregós Informatiu*. Commemorem la naixença de la revista, o més pròpiament en celebrem l'aniversari. Aquest mot prové del llatí ANNIVERSARIUS, adjectiu que tenia el sentit de 'que torna cada any'. Els dies tornen, i les revistes ofereixen elements que es poden reveure; tot és cíclic. I només ens queda parlar del nom de la revista, que té com a nucli el riu Llobregós, el qual abraça municipis des de la Molsosa fins a Ponts. Els rius, des d'antic, han estat el bressol de les civilitzacions més importants, i han simbolitzat la

renovació cíclica de la vida. És per això que cal considerar *el Llobregós* una revista «fluvial». La revista és com un riu; crea, transmet a la població i segueix un cicle. S'origina en el si d'un equip de treball i arriba als diferents pobles. El nostre objectiu, ara més que mai, és el de preservar el cabdal d'aquest magnífic riu, que uneix amb notícies i publicacions els municipis de la Vall. I és que el *cabdal* —del llatí CAPITALE— o *capital* del riu radica en l'esperit d'unió popular. Vetllar la nostra revista és vetllar-nos, a nosaltres i al nostre futur.

Adrià Castellà Jou

NO ANEM BÉ

Se'ns ha tirat l'estiu a sobre i comencem amb les onades de calor, que aniran arribant una darrera l'altre i segurament ens faran passar més escalfor que l'any anterior i segurament menys que l'any vinent. Aquest any, però, i pel que fa a la vall de Cellers, el pitjor és, potser amb el cor encongit, la visió tremenda dels camps de blat que no han pogut ni sabut créixer en un ambient tan hostil com el que hem tingut: pluges que no han sabut caure, o que simplement no han caigut, han fet que tots els camps es cremessin o quedessin embotits en un esperar de explosió de vida que no ha arribat.

Tampoc han arribat les mosques, i si hi són, en són poques i mal organitzades. Així doncs l'estiu se'ns tira a sobre, i a la Segarra, que és dur i sec, aquest cop serà diferent. Caminar pels camps de blat passant la mà per sobre les espigues serà una altra cosa que ens perdrem, i un cop més l'erosió, la pols i l'absència de vida es farà present. La rectoria és un lloc dur a l'estiu i a l'hivern quan te la trobes gelada, però aquest any de contrastos, tant personals com vitals, farà dels dies llargs i les nits curtes una experiència diferent per tots nosaltres.

També serà una altra cosa la vida a Torà; amb el canvi de poder a l'Ajuntament potser viurem en un poble diferent amb alguns canvis, no ho sé si a millor o a pitjor, i tampoc soc jo qui ho podria jutjar, però esperem que algunes de les millores més necessàries del poble, finalment es puguin tirar endavant.

I tornant a la sequera que ha deixat els camps escapçats i mig moribunds, ajudaria una gestió de l'aigua diferent per part del govern de Catalunya, perquè fins avui francament, no se n'ha fet i sempre és quan escoltem els udols del llop, quan hi pensem.

Quan vinc i torno al Monestir sempre passo per una pintada—odio les pintades en general, com les que han fet a la carretereta de Torà a Cellers amb tot de cors pintats a les escorces dels arbres... Quin desastre, què poc sostenible i què carrincló (espero que el Banský de la vall no m'ho tingui en compte, però pintar un arbre és pintar un ésser viu). Torno al fil, hi ha una pintada que hi diu "Orgull Rural". Hi estic d'acord però malgrat el grafit no hi ha res més enllà d'aquest eslògan. La Generalitat els darrers anys ha abandonat el món rural concentrant-se en les grans ciutats i el que es pitjor, si nosaltres pensàvem que amb la pandèmia la gent havia descobert el món rural altre cop i que aviat ens caurien més infraestructures etc., etc., continuem deixats de la mà de Déu en molts sentits: carreteres obsoletes, comunicacions i cobertura de telèfon que fa fàstic, i milers d'altres coses que fan que la vida sigui complicada.

A la Segarra fa calor i fred, sense un límit civilitzat, però molts hi podríem viure i treballar-hi, si el govern fes el que hauria de fer que és no relegar-nos a la protohistòria del segle XX. Escrivint això i pensant que hauré d'agafar el meu ordinador i caminar dos cents metres direcció Pinós per enviar el meu article, mirant els camps recremats pel sol, ems i que no donaran fruit, em ve aquella sensació angoixant del "no anem bé" que ja em deia la meva àvia Joana, quan obria l'aixeta i no queia ni una gota: "No anem bé, Jordi, no anem bé".

EL GOT SEMPRE MIG PLE

Les coses en general no van com tots voldríem: que si la incertesa econòmica que ens ofega cada dia més, que si la incertesa social, que si segueixen els conflictes bèl·lics en moltes parts del món, que si el canvi climàtic va en serio i el tenim aquí ja entre nosaltres, que si la sequera persistirà molt més, que si les collites seguiran sent minses o se segui-

ran perdent del tot com enguany en alguns casos, que si ens faltará aigua per regar, pel consum de boca o per la ramaderia, que si la independència mai la veurem, que si la dreta i l'ultra-dreta acabaran amb el català i amb el nostre auto-govern... I així tantes i tantes coses que la llista és llarga. Bé, malgrat aquest panorama del tot negre i fins i tot apocalíptic que sembla que tenim pel davant, jo sóc sempre del que veig el got mig ple i no mig buit. I si a aquesta reflexió hi afegeixes una actitud positiva davant la vida i davant els entrebancs que et vas trobant pel camí, de ben segur que això t'ajudarà a assolir tot el que et proposis. La vida ja és prou complicada perquè ens la compliquem encara més sense necessitat de fer-ho.

Enguany els pagesos ho passarem malament perquè climàticament ho hem tingut tot en contra, però si les coses han vingut d'aquesta manera no hi ha més remei que aixecar el cap, recollir els pocs quilos que hi ha a les finques, tirar de l'assegurança agrària, tornar a sembrar la propera tardor i esperar l'any que ve una millor anyada. I és clar, si el sector primari no va bé tota la resta de sectors se'n ressenten força. Menys ingressos familiars comporten menys despeses futures o deixar inversions per més endavant. Tots sabem que a la vida no tot són flors i violes, però això no ens ha d'enfonsar anímicament, ans al contrari. Quan les coses van mal dades com enguany, no

podem desesperar ni tirar la tovallola. Això mai. Bona cara i endavant i a esperar si ens donen alguna ajuda extra, llavors, millor que millor. Tot i veure el got mig ple, jo toco de peus a terra i sé que és més complicat ser optimista en temps difícils, com pels que estem passant ara, que quan tot va rodat i surt tot bé. Però l'any que va tot al revés, jo no em cansaré de dir-ho mai, o sigui que toca agafar el toro per les banyes i seguir lluitant per tirar la família endavant. Potser sóc una mica ingenu de pensar d'aquesta manera, però quan el carro va pel pedregar, val més no amargar-se massa l'existència i ser feliç. I és que no guanyes res tirant pedres a la teva pròpia teulada. Val més agafar-se la vida de la millor manera i demà farà un any.

Bé, molt bon estiu a tothom, bones vacances si sou dels afortunats que en podeu fer i, com diu el periodista Carles Porta molt encertadament al seu programa "Crims" que fan per la radio com per la televisió, "hem de posar llum a la foscor", i jo hi afegeixo: "i ser el màxim d'optimistes i buscar la felicitat allà on sigui". Segur que amb una bona actitud i amb ganes i bona cara, sortirem tots de qualsevol situació per difícil que sembli d'entrada, aconseguint tots els reptes que se'ns posin pel davant. Salut!!!

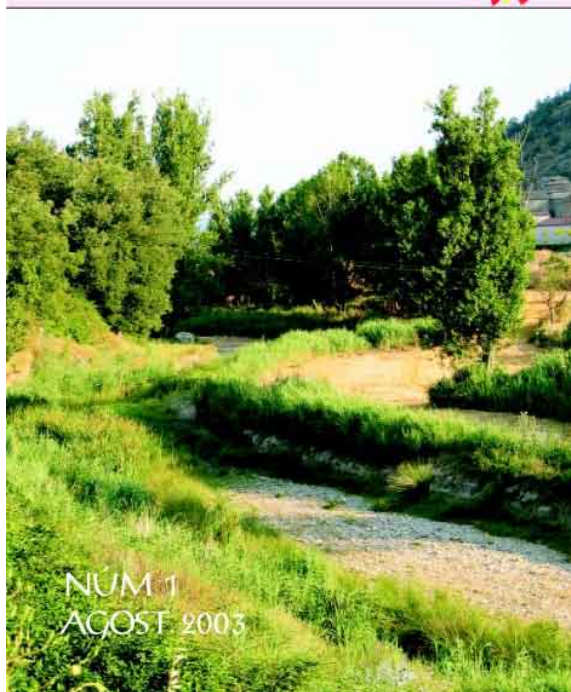
Josep Verdés

VINT ANYS

En un discurs que vaig fer al casament del meu millor amic, un assistent a la cerimònia va dir-me que hi havia molta nostàlgia en les paraules pronunciades. Em va sorprendre el comentari perquè, quan un fa balanç dels anys passats ja sigui per un aniversari, per un comiat o per qualsevol altre motiu, per mi és bastant intrínsec l'ingredient melangiós. Es pot parlar de coses bones sense que hi hagi nostàlgia? Potser sí, però per mi és difícil col·locar un filtre que no traspuï aquest sentiment, ja que de fer-ho així es corre el risc que s'hi quedi retingut un pòsit valuós.

Quan penso que el present número és el 120è i, amb aquest, la revista compleix 20 anys d'existència, és inevitable recapitular sobre el que ha passat en aquest temps en aquest indret de món. De fet, diria que el Llobregós Informatiu ha tingut un gran llegat, per sobre de la resta d'èxits i encerts, que és ajudar definitivament a crear la consciència de la Vall del Llobregós, que ara ja és un tret identificatiu i irrenunciable de tots aquests pobles que formen part de la revista (i d'alguns que, malgrat en formen part, per temes administratius no hi són).

A Torà i a Biosca vam començar l'aventura sent de la Segarra; a mig camí, va iniciar-se la remor d'acostar-se al Solsonès i, ben poc abans d'aquest aniversari, hem consumat la incorporació solsonina dels nostres municipis. Quan es va iniciar la revista molts érem molt joves; altres ja no hi són i, com a projecte viu i dinàmic, s'hi han anat sumant moltes noves aportacions. El nostre país ha canviat molt: governava l'últim Pujol i una CiU amb àmplia majoria i ara tenim un govern d'Esquerra Republicana de Catalunya en precària minoria. A Madrid teníem l'Aznar del PP més dur amb majoria absoluta (cosa que sembla que pot tornar a passar), i el procés sobiranista encara ni se l'intuïa. A Torà, teníem d'alcalde en Magí Coscollola de la primera època, com fins fa ben poc, abans del contundent correctiu de les urnes, que van ungir la Isa Torres amb tot el poder municipal.

Durant aquests lustres han desaparegut moltes empreses icòniques al nostre poble i la vida econòmica s'ha fet molt més dependent de la Bonàrea –que com a marca, aquí encara coneixem com la Cooperativa o l'Avícola. Comprovant el primer número de l'agost de 2003, s'informava que al desaparegut cafè la Toranesa s'hi havien fet concerts del Circuit Català de Sales; que s'estaven fent els treballs previs de la nova carretera Guissona-Biosca, fonamental per a la majoria de nosaltres. També hi havia articles crítics amb la situació sanitària vers el CAP de Calaf i les poques hores d'atenció al consultori de Torà –article que podria escriure's avui dia amb més dramatisme– així com el problema d'abocaments il·legals a causa del nou sistema de recollida d'escombraries –que s'ha anat repetint al llarg del anys. També es parlava dels detinguts de Torà, que havien estat deixats en llibertat a l'espera de judici...

Per algunes coses hem anat a millor i, per altres, clarament hem sofert un retrocés. L'èxit és que malgrat tot puguem seguir compartint el nostre dia a dia a través d'aquestes pàgines. Poder explicar bones notícies i valorar els progressos de la nostra gent i d'aquests territoris. En tot cas, mirar de garantir que aquestes pàgines puguin sobreviure, al menys, vint anys més. Per molts anys!

Roger Besora Foix

Pel broc gros

PRESUMPTAMENT

Fa un quart de segle, els incendis de 1998, van posar de manifest el grau d'abandonament de les zones rurals, i en concret de la nostra, per part de les administracions de rang superior, incloses les nostres, i van escalfar els ànims dels damnificats –recordeu l'escriadassada a Torà al fins aleshores inqüestionable Jordi Pujol?–, que la Generalitat va tractar de refredar atenuant una mica el dèficit d'inversions als pobles afectats. El 1999, any electoral per partida triple, es va adjudicar la millora dels camins de Cellers, Claret i Sant Serni, fins aleshores de terra, a l'empresa MyJ Gruas per 76 milions de pessetes. Quan, a finals del 2000, l'obra es va donar per acabada, el grup minoritari a l'Ajuntament de Torà va denunciar públicament –oportunistes!– que hi mancaven alguns elements inclosos al projecte, entre ells més de 3 km de cunetes transitables, valorades en més de set milions de peles. A més, si s'havien “oblidat” de fer elements tan visibles, qui garantia que no ens la fotien també en apartats més difícils de controlar per a profans en la matèria, com ara el gruix o la qualitat de l'asfalt? En tot cas la retallada en l'execució de l'obra, no pas en el seu cobrament, era com a mínim de prop del 10%. L'empresa va negar l'evidència –eren una empresa honrada ells!–, els consellers responsables Pere Macias, empaitat durant la inauguració, i Felip Puig, el seu substitut, no van donar mai explicacions, i l'Ajuntament de

Assalt al tren de Glasgow - 1963

Torà encapçalat per primer cop per Mercè Valls –és a dir, l'administració titular dels camins i, per tant, la presumptament estafada– va encarregar i donar per bo un informe d'un tècnic bioscà del Consell comarcal de la Segarra que deia que els camins ja estaven bé. En assabentar-se'n alguns veïns afectats van indignar-se, altres van dir que abans tenien un caminot i ara una carretera i que si algú s'havia embutxacat quatre duros era un mal menor, un peatge acceptable a canvi d'una millora evident. *“Deixeu de buscar raons i de posar pegues a tot, torracollons!”*.

L'octubre de 2018 els Mossos van detenir el president de la Diputació de Lleida, Joan Reñé, acusat de corrupció. Tot havia començat amb les disputes entre les diferents faccions familiars d'una empresa constructora. En una junta d'accionistes, un dels membres del sector minoritari va demanar explicacions sobre un epígraf confús del pressupost de despeses. Què eren aquells pagaments poc clars que es repetien cada dos mesos? Tot i que qui feia la pregunta ja en sabia la resposta va insistir fins que van contestar-li de manera explícita: MyJ Gruas ingressava periòdicament quantitats fixes als comptes corrents del president i de la gerent, Marlèn Minguell, d'una institució que adjudicava a l'empresa obres per qui-sap-los milions d'euros. Per a l'empresa la despesa periòdica era, per tant, un mal ínfim, un

peatge més que acceptable per a garantir-se seguir xuclant de la generosa mamella provincial.

La normalització de la corrupció, la seva acceptació com a quelcom natural i inevitable –*“Si tu fossis al seu lloc també faries el mateix”*–, contrasta amb la sorpresa expressada quan aquesta esdevé notícia a nivell local. La investigació oberta contra Mercè Valls per la desaparició de 2.878 euros de la inoperativa Associació de Municipis de la Vall del Llobregós, que poden comportar acusacions d'apropiació indeguda, falsedat documental i usurpació de funcions, també ha posat de manifest diferents maneres de reaccionar de la gent davant del fenomen de la corrupció, en funció de simpaties o antipaties personals i/o polítiques: si busqueu bé segur que trobareu més d'un desaprensiu que gaudeix furgant en la ferida –*“Que la detengan, es una mentirosa...”*–, com si es tractés del robatori del segle, actitud que contrasta amb altres molt més comprensives amb la investigada, que treuen ferro a l'assumpte –*“Voleu dir que per 2.800 euros cal fer tanta comèdia?”*–, com si els calés desapareguts no fossin per igual dels uns i dels altres, com si no haguessin robat, encara que sigui poquet, a tots els veïns i veïnes de la Vall del Llobregós. Ep, presumptament!

Josep Anton Vilalta

LA LLAR D'INFANTS

Com començar amb bon peu

Tenim un infant de pocs mesos i estem rumiant en la idea de portar-lo a una llar. Moltes famílies es troben en aquesta situació en un moment o altre i això genera angoixa i neguit acompanyada de por. Però no només a la família sinó també a l'infant. La primera recomanació que us proposo és tenir present que deixar de passar tot el dia amb la família per estar (encara que només sigui poca estona) en un

fill, que no vulgui que el deixem allà, que prefereixi estar amb nosaltres! Aquesta resposta de rebuig cap a la llar és un bon indicador, és un senyal de que el vincle afectiu amb el nostre fill és segur. I això passarà els primers dies, inclús mesos. L'infant plora quan el deixem o quan ens veu a l'hora d'anar-lo a recollir. És cert, també, que no tots els infants exterioritzen de la mateixa manera el seu món intern, no tots ploren, però estigueu atents a qualsevol altre canvi...

lloc desconegut i amb desconeguts és un **canvi brutal** per a la família (pares i infant). El fet de ser conscients que és un canvi ja ens pot ajudar a esperar moltíssimes reaccions diferents en el nostre fill. Aquestes respostes són producte d'un mecanisme d'adaptació, que poden anar des de dificultats en l'alimentació i son fins a rebequeries super potents.

A més de les angoixes i por, es produeix una separació. Moltes vegades aquest és el sentiment més intens, una sensació d'abandonament que, com a pares, podem sentir en deixar el nostre fill en mans d'una altra persona. Perdem el control i això ens genera una inseguretats increïble. Sapiguen que és normal i esperable. I si, a sobre, el nostre fill es posa a plorar aferrat a les nostres cames... més dur i difícil serà el moment. Però és que aquesta és la millor reacció que podem esperar del nostre

el dia? Quan s'enrabia només es calma amb els braços de la mare? I un ampli ventall d'estratègies. Hem de tenir present que si totes les estratègies que té el nostre fill per consolar-se passen per un contacte directe amb nosaltres ho tindrà més difícil per consolar-se a la llar sense la nostra presència. És per això que l'haurem d'oferir altres maneres diferents, ninos amb els que es pugui aferrar quan ens trobi a faltar, una manteta amb la nostra olor... Ens les haurem d'enginyar per anar reduint el pit o el xumet com a calmant i passar-li el poder a un objecte o joguina. Penseu que aquest objecte serà el seu tot a la llar, li transportarà a sensacions de seguretats, a vosaltres. Sempre és adient acordar-ho amb les professionals de la llar, ja que serà un pont entre les educadores i els familiars.

Vanesa Pérez, psicòloga

EL PODER DEL VOCABULARI

A més paraules, més comprensió

Si anem al diccionari (DIEC) i busquem la paraula vocabulari, una de les entrades ens ho explica d'allò més bé: "Cabal de mots que coneix o usa un autor, una persona. *Per la seva edat aquest nen té un vocabulari molt ric.*"

Si no tenim paraules, tampoc ens podem expressar correctament i fer-nos entendre amb facilitat. Com més paraules tenim a l'abast més rica és la nostra expressió, tenim més facilitat per comprendre tant el que es llegeix com el que s'escolta.

I com s'aprèn el vocabulari? Podem dir que una part del vocabulari s'aprèn de forma implícita, és a dir, la que aprenem per l'entorn on ens movem, amb qui ens relacionem, l'escola, les extraescolars, quan llegim o escoltem diferents informacions sobre un mateix tema de manera repetitiva... L'aprenentatge d'una paraula és real quan s'ha trobat diverses vegades i en diferents contextos.

Una altra part del vocabulari s'adquireix de manera explícita, a través d'exercicis ben dirigits i planificats com podrien ser endevinar, relacionar, categoritzar, definir, trobar paraules clau, sinònims, antònims, derivació...

Podeu practicar llegint en **veu alta**, feu **breus explicacions** de dues o tres frases perquè el vostre fill faci **connexions** entre el **nou vocabulari** i **el seu significat**, escolteu i veieu programes informatius i **documentals**.

Per consolidar el nou vocabulari utilitzeu l'estratègia de fer **lectures repetides** del mateix conte, d'aquesta manera el vostre fill podrà **revisar i fixar el nou vocabulari**.

També podeu practicar amb material més explícit amb el quadern "*Llegeix, completa i enganxa*" del qual en soc autora. Us pot ajudar a consolidar i augmentar el vocabulari de la b-v d'una manera **lúdica i intuïtiva**. Fins i tot podeu practicar **tota la família** i es pot compartir. És reutilitzable i permet la **repetició amena** per potenciar al màxim la consolidació del vocabulari.

Un **bon vocabulari** li permetrà seguir i consolidar els **aprenentatges futurs** amb més facilitat.

Us deixo una de les meves frases de capçalera: "*El 90% de l'èxit es basa simplement a insistir*" (Woody Allen).

Montserrat Miquel Andreu
Pedagoga, núm Col Copec:969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

Ara et toca a tu practicar el vocabulari!

Llegeix i completa la frase amb la paraula que falta:

(B) - Quan fa fred em poso la jaqueta, els guants i la _____.

(B) - No s'ha afaitat perquè es deixa créixer la _____.

(V) - A les illes només s'hi pot arribar amb _____ o amb _____.

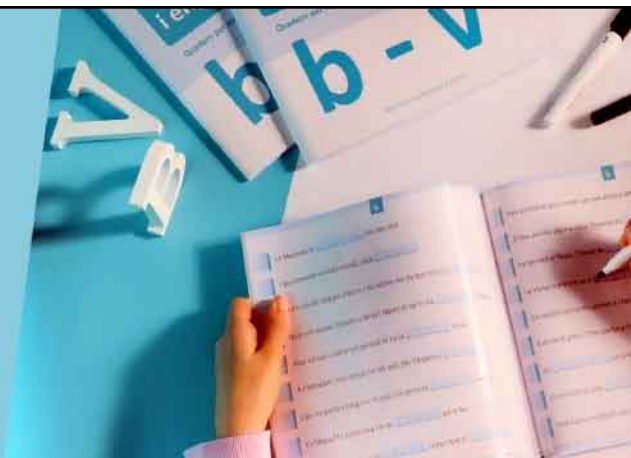
Digues Adeu a les faltes d'ortografia

Practicar, equivocar-se, esborrar i dominar l'ortografia de la B i la V amb un mètode que enganxa!

ON PUC COMPRAR-LO?

Escriu-nos al 666 732 422

Compra'l online a www.uncopdema.cat/quadern

LES PISCINES MUNICIPALS

Tant si vius a la Segarra com al Solsonès, no m'imagino passar un estiu sense anar a les piscines municipals. No ho entendria. És com si vas al cine i no t'agafes crispetes, és com si vas al dentista i no et troben una càries, és com si votes un partit independentista, guanyen i no proclamen la independència. No quadra. Les piscines municipals vindrien a ser els banys termals de l'antiga Roma però al segle XXI. Hi ha aigua, gent amb tovallola i vestidors que fan pudor de pipí. Penseu que l'obertura de les piscines municipals en un poble vindria a ser el mateix que l'obertura del Corte Inglés quan hi ha rebaixes a la capital. No fa massa, una veïna em va preguntar: "Nen, que saps quan obren les piscines?". "No ho sé, però no deu faltar gaire, potser uns 4 mesos". M'ho va preguntar al mes de febrer. Realment, la gent en tenia molta ganes. Tu veies pel carrer a la gent trista, veies a la gent vestida, amb els seus pantalons, les seves samarretes, amb sabates de pell, sense saber on espetegar. Gent malhumorada, sense parlar ni saludar ningú... Però arriba l'estiu i amb l'obertura de les piscines, tot canvia. "Xato, on vas tant content, que t'ha tocat la loteria?". "No, es que ja han obert les piscines"! La gent es despulla, treu a passejar els pèls del *sobaco*, es posa xanquetes

del *xino*, està contenta, tothom parla amb tothom... Visca la hipocresia! No sé si us passa a vosaltres però hi ha gent que només veus a les piscines, o sigui, que la resta de l'any, ni rastre. Què són com els ossos que hivernen i només surten per *foter-se* a l'aigua o què? De fet, si vols veure algú que fa molt de temps que no el veus segur que el trobes allà. Tinc un company de feina que sempre s'agafa la baixa i hem coincidit més a la piscina petita que a l'oficina.

Ara bé, la piscina no és gratis, has de pagar. Llavors és quan et fas la pregunta del milió: Em trec l'abonament per tot l'estiu? Només el mes de juliol? Només el més d'agost? Agafo el pack de 20? Abonament familiar? Total, que truques al gestor de la Caixa, a la parella, a la mare, a la sogra, treus la calculadora i comences a fer números. Que sembles el Mateu Alemany del Barça amb el tema del Fair Play Financer. I si m'agafo l'abonament total i em trec una cama i m'han d'enguixar, què? Eh? eh? Em tornaran els diners? Eh? Jo aquí veig negoci. Polo, apunta: que a l'abonament hi hagi inclòs una assegurança per tranquil·litzar els més indecisos. Jo ho pagaria a gust.

Un cop ja has pagat i entrat, cal buscar lloc per establir el campament base. Jo he vist famílies

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Orgull de ser ...

(≡) **Premsa Comarcal**

Només nosaltres
expliquem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informació

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

portar tantes coses que si demanen a l'Ajuntament la cèdula l'habitabilitat segur que els hi donen. L'ésser humà és un animal de costums i de rutines i per tant, la gent té tendència a posar-se al mateix lloc cada dia. I pobre de tu que posis la tovallola a l'ombra de l'arbre 3 tocant a la pista de tennis perquè encara que no hi hagi ningú, aquella ombra té nom. *The death is comnig...* I llavors ens preguntem el per què hi ha guerres al món...

És que et pots trobar molts tipus de gent a la piscina. Sempre hi ha aquella dona gran que va de matins, sempre, cada dia, i quan obre l'aixeta de la dutxa, sempre, cada dia, es diu a sí mateixa: "ui, que freda!". A veure senyora, si cada dia que vas a la piscina, i cada dia obres la dutxa i cada dia està freda, què esperes????!! Que de cop i volta, surti un rajolinet d'aigua calenta amb propietats curatives rotllo balneari de Caldes de Malavella, o què? Després hi ha el que es pensa que és el David Meca però en versió aquari i comença a nedar per una piscina plena de gent, amb ulleres PRO, banyador slip antic atac de taurons, i peus de bussejador per guanyar múscul. A veure com t'ho dic, Michael Phelps: Que estàs a la Vall del

Llobregós! No als Joc Olímpics de Sidney! Seguidament, en un racó de la piscina i monopolitzant l'escala d'entrada i de sortida, hi ha un grup de pares i mares que parlen i parlen i parlen i parlen... Estan drets amb el cap sec, de tant en tant, es capbussen però tornen a fer coti per coti. Mentrestant, els seus fills preadolescents l'estan liant a la piscina petita esquitxant a tot Déu i terroritzant a la mainada petita. Que tu vols sortir a la tovallola però no t'atreveixes a passar pel mig perquè segur que et critiquen. Sí, sí! Perquè a la piscina s'hi va per refrescar però també a criticar, eh? Que tothom està atent a veure quin banyador portes. "Mira, encara porta el de l'any passat". "L'any passat? Però si el 2003 ja el portava..."

En fi, no us vull atabalar més que sé que voleu anar a la piscina. Recordeu tres coses: Us trobareu a tothom, l'aigua de la dutxa continua sortint freda i, sempre em poso a l'ombra de l'arbre 5, entrant a mà esquerra. No és una amenaça ni res eh! però és per a què ho tingueu en compte, d'acord? Molt bé, que tingueu unes bones vacances!

Sergi Torrescasana

LEDS C4

**outlet
BOTIGA**

De dilluns a divendres de 9.00h a 14.00h

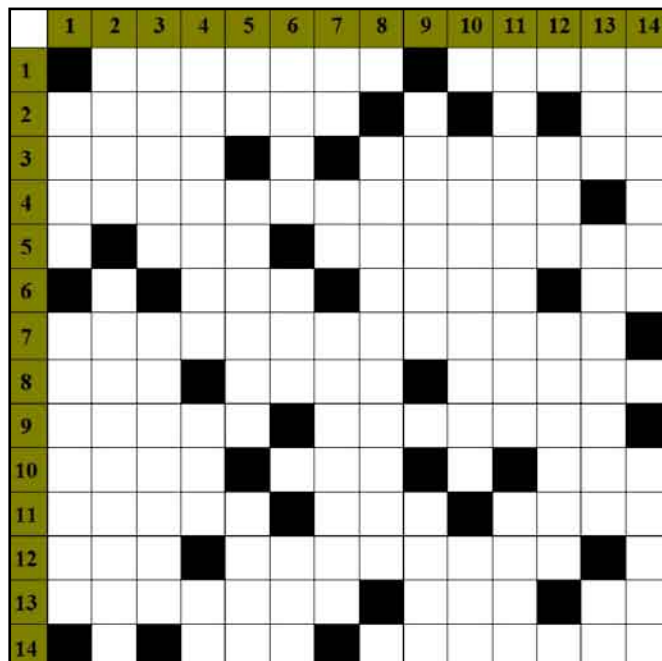
Dissabtes de 10.00h a 14.00h

Afores s/n, Torà
973 488 121

ELS MOTS ENCREUATS DEL LLOBREGÓS

Jordi Vilagut

HORITZONTALS 1.- Bruixa desarticulada que reapareix a Biosca per Sant Joan. Fusta, alumini i PVC a l'avinguda de Solsona. **2.-** Dones una forma lleugerament arquejada al ganivet mentre mires el cel de nit i gairebé t'allunyes. A les portes de Cellers. Repetida a Ivorra. Cop sense cap. **3.-** Maquinària agrícola als peus del Llobregós. Enmig de Pinós. Tram de carretera que evita travessar una població. **4.-** Torà el va fer amb Núria el 29 de juny. Singular a la Segarra. **5.-** Carboni a Biosca. Art abstracte. Productores d'arbequines. **6.-** A la sortida del Llobregós. Punt d'Enfesta. Fang del carallot que dona l'esquena. Sodi a Sanaüja. **7.-** N'hi ha del Boix i de la Roca, però el més nostrat és de Riubregós. **8.-** Anodins a l'exterior. Diner. Planter a La Segarra. **9.-** Latituds sense vocals. Bressol dels Tristany. **10.-** Mesuro a l'inrevés en Josep decapitat. Organització capgirada també a Calonge. N'hi ha més a Ivorra que a Torà. Cal sintonitzar-la al 88.2 de la FM. **11.-** Cal tenir-ne per fer les coses amb agilitat, però cal evitar-los en plural. Més desendreçat i no arriba a tenir esma. S'hi munyen les ovelles i s'hi fa el formatge. **12.-** Sogre silenciós. En plural acostuma a erigir-se en rumors sense fonament. A les portes de Torà. **13.-** Mostra un estendard. Arrel invertida a Cellers. Se sent clarament a Massoteres. **14.-** La primera d'Ivorra. Sense cap, l'Ansu no pot rematar. La nostra revista sense el plantígrad.

VERTICALS 1.- La casa per la teulada. Aquesta vila segarrenca en té una homònima empordanesa que acompanya Sant Antoni. **2.-** Bloguer que no forma part de la Unió Europea de Radiodifusió. En dues paraules, nucli de Torà. **3.-** Fa solcs cap per amunt. Massoteres sense casa. **4.-** Acostuma a ser de corda. Dopava sense vocals. A Llanera tenen un altre sentit. **5.-** Precedeix el

dos. Presses d'on se surt masegat. Monedes japoneses. **6.-** Sense cap, la hiena no pot riure. Alt des de baix. El punt més excitant de La Segarra. Remugant de l'Àfrica subsahariana que rima amb Vilamú. **7.-** La fauna del Llobregós. La part més contrariada de Pinós. El Llarena malparit amb prou feines té quinze habitants. **8.-** Cinquanta a Castellfolit. Dona nom a la torre més alta de les nostres contrades. Al capdavant d'Ardèvol. **9.-** Precedia en José Cela. Cinc-cents romans a l'Aguda. Peix que mai no serà sec. **10.-** Gens malament a Biosca. Arma amb tambor. Gas que sembla nou. **11.-** Vilipendiarà a l'inrevés. Animació que va cap amunt. **12.-** Lletra d'Ardèvol. Catre sense límits. Poble on els Molins hi feien cava. La primera de Riubregós. **13.-** Xicot caragirat. Empavonar. Conec a Sant Serni. **14.-** Capacitat. És a Claret però no a Calaf. Capgirat, estil artístic que adopta caire gastronòmic a Torà.

SOLUCIONS: pàgina 54

ENDEVINALLES

A l'hivern està tancat
i a l'estiu atrafegat.

Una noia moreneta
amb una mica de cueta.

ACUDITS

- Amor?
- Dignes, carinyo.
- Has estat al meu costat en els pitjors moments de la meua vida.
- Ho sé, ho sé.
- Crec que em portes mala sort.

Una senyora de vuitanta anys se'n va anar a Barcelona i li diu a un noi que passava pel carrer:

- Eiii, xicot!!! Que em pots ajudar a travessar el carrer?
- És clar que sí, senyora -li contesta el jove-.
- Espera que es posi verd.
- Home!!! Quan es posi verd ja sé passar jo sola!

SUDOKU... I MÉS

Antònia Balagué

SOLUCIONS: pàgina 54

	9	7				5		6
6	4	1					2	
	2			6				
						9	3	
		2	9		4		5	
	3		5				1	
4	1		6		7	8		
8		6				7		
		9		5			6	3

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

ACUDIT

Tres avis estan xerrant de les seves coses i els seus problemes.

Un diu:

- Cada dia em llevo a les set, vaig al bany i trigo vint minuts en pixar!!

El segon, explica:

- Doncs jo, cada dia puntualment vaig al bany a les 8, però em costa més de 30 minuts fer de ventre.

El tercer diu:

- Jo cada dia, puntualment a les 7, pixo com un cavall, i a les 8, cago com una vaca!

- Així, quin és el teu problema, - diuen el altres dos.

- Que jo em desperto a les 9!!!

REFRANYS DEL TEMPS

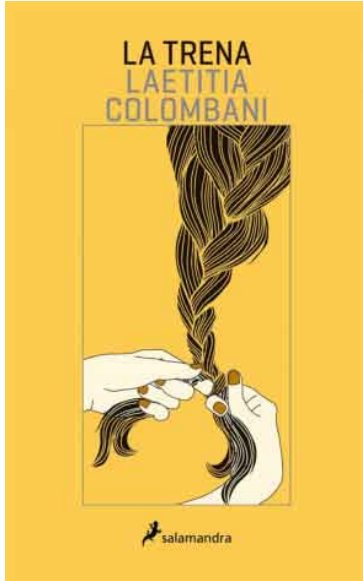
- Si plou entre les dues Mares de Déu, sembra farratges que així ho vol Déu.
- La Mare de Déu d'agost amaga el conill al cau i Sant Miquel l'en trau.
- Per Santa Maria, la guineu ja agafa una gallina.
- Per la Mare de Déu, al llit ja refresca la nit.
- Quan Sant Roc torna l'espatlla, el temps canvia.
- Sant Sebaldet, el primer dia de fred.
- Núvols de Sant Magí, la pluja ja és pel camí.
- Sant Bernat cura les febres i el mal de cap.
- Oli d'oliva tot mal esquiva; oli de Sant Bernat tot mal cura i ha curat.
- Sant Eugeni moliner, deu-nos aigua que ens convé.
- Per Sant Valerià, el tort ve i la griva se'n va.
- Per Sant Gil, l'hivern ja comença a venir.
- Per Sant Cebrià, sembra la costa i sembra el pla.
- Per Sant Miquel, el raïm té gust de mel.

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

La Trena

Laetitia Colombani

208 pàgines

Editorial Salamandra (2018)

Laetitia Colombani (Bordeus, 1976) és directora de cinema, actriu, guionista i escriptora. Ha escrit i dirigit diverses pel·lícules i obres de

teatre, i dos llibres: *La Trena* (2017) i *Les Victorioses* (2019).

La Trena es va convertir en un dels fenòmens editorials de l'any 2017, amb gairebé mig milió d'exemplars venuts i quasi 30 traduccions en curs. La traducció al català és d'Anna Casassas (2018).

El llibre és la història de tres dones molt diferents entre elles, de diferent procedència (tres continents) i classe social, però que comparteixen idees i sentiments i estan unides per un poderós anhel de llibertat.

Smita, a Badlapur (Índia), malviu treba-

llant en la recollida dels excrements d'una casta superior. Lluitarà perquè la seva filla pugui estudiar i no hagi de seguir els seus passos.

Giulia, a Palerm (Itàlia), treballa al taller familiar que confecciona perruques. Quan descobreix que el negoci està a punt de fer fallida, lluitarà per tirar-lo endavant.

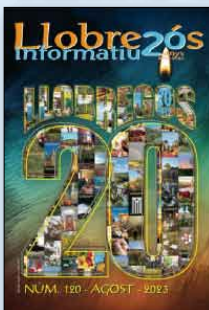
Sarah, a Montreal (Canadà), és una advocada d'èxit que ho ha sacrificat tot per la seva brillant carrera professional. El diagnòstic d'un càncer li canviarà la vida.

Aquestes tres dones, que no es coneixen entre elles, tenen en comú el rebuig a allò que el destí els ha marcat i es rebel·len. Una mena de fil invisible anirà unint els seus camins i formarà una trena que representa l'esperança i la il·lusió.

Una història commovedora, escrita de manera àgil i brillant, que no us deixarà indiferents. Molt recomanable.

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/. del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Milagros Rius Vilella, de Sanaüja

Toni Padullés Rius. - La seva mare, l'Enriqueta Vilella Vilella, anava a buscar la pasta al forn (tothom ho feia així) i no hi posava pinyons. Es feien per Pasqua, per l'abstinència de carn. Pel Divendres Sant anaven a processó i a veure els monuments de les esglésies, de manera que amb les panades ja tenien el menjar fet. A Sanaüja, a primers del segle XX hi havia 4 esglésies: Santa Maria, Sant Roc, Santa Magdalena i la del convent (la Verge del Pla).

PANADES DE PASQUA

Per fer la pasta:

3/4 kg de farina blanca, 1 cullera de postres rasa de sal, 1 sobre i mig de llevat (Royal), 1 got (mida tallat) d'oli, 1 got (gran) d'aigua.

Posar-ho en un bol i barrejar primer la farina, el llevat, l'oli i l'aigua. Posar la sal al final. Remenar-ho bé, amb les mans. Si admet més farina se n'hi pot posar una mica més. Amassar fins que la pasta no s'enganxi als dits. Es deixa reposar la pasta, tapada, més de mitja hora. Si és més estona no passa res. Si es vol es pot congelar.

Elaboració del farciment:

Triar els espinacs, treure el tronxo i deixar-los ben nets. Tallar-los ben petits, trinxadets. Es deixen una estona en aigua bullent (uns 10 min) i s'escorren. Es deixen reposar fins que són freds. S'han de prémer per treure tota l'aigua que es pugui. En una cassola s'hi posa oli (mig got de tallat) i s'escalfa. S'hi fregeixen uns quants alls (mitja cabeça) sense que es cremin. Quan són fregits es treuen amb l'espàtula i amb el mateix oli es fregeixen els pinyons (100 g). Quan els pinyons són rossos ja s'hi poden posar els espinacs. A continuació les panses (250 g) i fer dues o tres voltes a la cassola. No cal més.

Elaboració de les panades:

Estirar una mica de pasta amb el rodet (amb una mica de farina per a què no s'enganxi). S'hi posa una cullerada del farciment (espinacs, pinyons i panses). Es fa la panada embolcallant el farciment i arrodonint-la amb una cresta.

TONI PADULLÉS RIUS

Cocció:

Fregides a la paella: amb bastant oli a la paella, de tres en tres, enrossir d'una banda i l'altra. Es poden posar sobre paper de cuina per treure'n l'oli.

Al forn: escalfar el forn a 180°C i deixar-les una estoneta.

BÀSQUET

El Club Bàsquet Torà fa 18 anys, amb quatre equips federats i una veritable escola de bàsquet

Enguany el Club Bàsquet Torà compleix la majoria d'edat. Sembla llunyà aquell 2005 en què un grup de joves van decidir formar un equip de bàsquet a Torà. Durant aquests divuit anys han portat el nom de Torà per tot Catalunya i és el poble més petit que juga en alguna de les quatre competicions en les que participa.

El Club Bàsquet Torà ha acabat la temporada 2022-2023 amb un balanç força positiu. Els sis equips que integren les seccions del club han aconseguit unes bones classificacions finals.

L'equip més jove, format pels nens i nenes que estudien de P-3 a P-5, és l'anomenat "Babys" i és entrenat a l'escola per Diana Lupan i Adrià Huguet. El següent és "Escola" amb alumnes de 1r i 2n i entrenat per Adrià Huguet i Jordi Vila al pavelló. Aquests dos equips no juguen competició. El tercer equip és el "Premini" que és entrenat per Isaac Soteras i va quedar classificat 5è entre nou equips. El quart és el "Mini", entrenat per Gèri Solé i Albert Romero, que va quedar 7è de vuit contrincants. El cinquè és el "Cadet", entrenat per Jaume Gené i Carles Martínez, classificat 2n entre deu equips. I el sisè és l'equip "Senior", entrenat per Isaac Soteras i va quedar 9è entre divuit equips. En total formen part del club 68

jugadors que entrenen dos dies a la setmana. Hi ha un equip sènior femení de jugadores veteranes que entrenen un dia a la setmana, tot i no competir en cap lligueta.

Del quatre equips federats, tres juguen a la demarcació de Lleida i l'equip Cadet ho fa a la Catalunya Central. Aquest equip Cadet va anar al torneig internacional de Puigcerdà i van quedar en cinquena posició, competint amb equips estrangers.

Segons Isaac Soteras, "alma mater" del club, abans jugador i ara entrenador, ha estat una temporada molt bona, tant a nivell esportiu com per ser un equip consolidat, i les perspectives per la temporada vinent són continuar amb els sis equips i créixer en el nombre de fitxes, a tal fi van fer una jornada de portes obertes a la que van assistir molts jugadors foranis per inscriure's com a jugadors del club de Torà.

Per la seva part, la presidenta del club, Cèlia Gené, que junt amb la secretària Montserrat Codina i els vocals Marc Solé i Josep Musoll, forma part de la junta des de la fundació del club, ens indica que enguany tindrà lloc la renovació total o parcial de la junta.

Ramon Torné

FUTBOL

CF Torà: una temporada per recordar

La temporada 2022-2023 ja s'ha acabat i és hora de repassar-la: ha estat marcada per un començament una mica poruc, que poc a poc, amb un estil de joc atractiu s'ha anat superant partit a partit.

Han estat 32 partits, amb 17 victòries, 7 empats i solament 8 de perduts. Amb 58 gols a favor i 41 en contra, quedant finalment en un sorprenent i exitós 4t lloc, que per poc no s'assoleix millor classificació, tenint opcions fins a l'últim partit d'arribar inclús al segon lloc.

Hi ha hagut una gran unitat entre l'equip tècnic i els jugadors, sobretot amb els sopars agermanats entre tots, celebrats al bar del camp després dels entrenaments de les Pedrisses.

Gràcies als aficionats/socis que han donat

suport des del començament del campionat, amb certs dubtes fins al final èpic.

Dir també que ha estat una temporada marcada per la inesperada, prematura i injusta pèrdua de l'Àngel Ramírez, gran jugador i millor persona. Descansi en pau!

Sembla ser que ara sí, s'acondicionarà el camp, tal com toca, per continuar creixent i ser un equip competitiu i equiparar-se a la resta d'equips de la categoria. Esperem que abans d'acabar l'any estigui tot a punt per inaugurar el Nou Camp de les Pedrisses.

"Visca el CF Torà , ara del Solsonés!"

Toni Pinós

*Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya*

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

ELCASINO
CALAF

125 anys d'història

BITLLES

Final de temporada del Club de Bitlles Torà

El club de Bitlles Torà ha finalitzat la temporada en quarta posició del Campionat de 1a divisió en el que van participar set equips de la demarcació de Lleida.

És un resultat molt meritori si tenim en compte que el club de Torà va disputar tot el campionat amb sis jugadors: tres de Torà, dos de Tàrrrega i un de Vergós.

També van participar en el campionat individual de Bitlles Catalanes celebrat a la localitat tarragonina de La Galera; l'equip toranès de tres jugadors estava integrat a l'equip de Lleida, que va quedar

en tercera posició de les quatre demarcacions catalanes.

Cal recordar que el Club de Bitlles Torà no té socis i no disposa de subvencions; el mateix President ens recorda que només un any van rebre una petita ajuda per part de l'Ajuntament de Torà, i són els mateixos jugadors que paguen les seves fitxes. Actualment l'equip està format pels següents jugadors: Lluís Cardona, Antoni Bolea, Felip Duran, Manuel Morales, Raquel Calvo i Juan Ruiz.

Ramon Torné

Solucions de les pàgs. 48-49

Endevinalles
El vano
La pansa

3	9	7	2	4	1	5	8	6
6	4	1	7	8	5	3	2	9
5	2	8	3	6	9	4	7	1
7	6	5	8	1	2	9	3	4
1	8	2	9	3	4	6	5	7
9	3	4	5	7	6	2	1	8
4	1	3	9	2	7	8	9	5
8	5	9	1	9	3	7	4	2
2	7	9	4	5	8	1	6	3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1		B	A	Q	U	I	O	L		B	A	D	I	A
2	A	L	L	U	N	E	S		C	R	O	P		
3	S	O	L	A		N		V	A	R	I	A	N	T
4	A	G	E	R	M	A	N	A	M	E	N	T		E
5	C		R	T	A		O	L	I	V	E	R	E	S
6	S		E	S	T		L	L	O	T		N	A	
7	C	A	S	T	E	L	L	F	O	L	L	I	T	
8	A	N	O		C	A	L	E		V	I	V	E	R
9	L	T	T	D	S		A	R	D	E	V	O	L	
10	O	S	E	P		G	N	O		R		R	A	C
11	N	E	R	V	I		E	S	M		O	R	R	I
12	G	R	E		E	N	R	A	O	N	I	A		T
13	E	N	S	E	N	Y	A		L	E	R		S	O
14		I		N	S	U		L	L	O	B	R	E	G

**Aquest estiu,
no et quedis
sense dades!**

30 GB
3.000 min

11,75
€/mes

+ info i totes les tarifes a:
bonarea-telecom.com
o truca'ns gratis al:
900 899 030

bonArea
TELECOM
Com sam.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

Des de 1928 al seu servei

VILAMŪ

973473061

NOU ESPAI DE FERRETERIA

- Roba laboral
- Calçat
- Epis
- Cargols al detall
- Pintura professional
- Eines manuals
- Eines elèctriques
- Consumibles
- Silicones i químics
- ... i molt més.

Plats per emportar

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

"Maolí"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

CARN DE PASTURA

EMBOTITS ARTESANALS

PRODUCTES ELABORATS

Ara,
Casa Maolí
entra a
casa teva

I t'ho portem
a casa!

Plaça de la Creu, 7 - TORÀ, Tel. 973 473 051 - info@casamagi.com

FORMA

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

40 anys cuidant el vostre benestar!

👉 Sense matrícula!

👉 Obrim els dissabtes al matí.

👉 Inici de les activitats al setembre.

👉 Rutines i dietes personalitzades
gratuïtes.